

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentoinnin apuväline eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta. Unionin toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä. Säädösten todistusvoimaiset versiot on johdanto-osineen julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ne ovat saatavana EUR-Lexissä. Näihin virallisiin teksteihin pääsee suoraan tästä asiakirjasta siihen upotettujen linkkien kautta.

► **B**

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2017/390,

annettu 11 päivänä marraskuuta 2016,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 909/2014 täydentämisestä pankkipalvelujen tyyppisiä oheispalveluja tarjoavien arvopaperikeskusten ja nimettyjen luottolaitosten tiettyjä vakavaraisuusvaatimuksia koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(EUVL L 65, 10.3.2017, s. 9)

Oikaistu:

► **C1** Oikaisu, EUVL L 122, 17.5.2018, s. 35 (2017/390)

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2017/390,

annettu 11 päivänä marraskuuta 2016,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 909/2014 täydentämisestä pankkipalvelujen tyypisiä oheispalveluja tarjoavien arvopaperikeskusten ja nimettyjen luottolaitosten tiettyjä vakavaraisuusvaatimuksia koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

I OSASTO

KAIKKIA ASETUKSEN (EU) N:O 909/2014 47 ARTIKLASSA TARKOITETTUJA ARVOPAPERIKESKUKSIA KOSKEVAT PÄÄOMAVAATIMUKSET

1 artikla

Katsaus arvopaperikeskusten pääomavaatimuksiin

1. Asetuksen (EU) N:o 909/2014 47 artiklan 1 kohtaa sovellettaessa arvopaperikeskuksella on aina oltava yhdessä jakamattoman voiton ja rahastojen kanssa tämän asetuksen 3 artiklassa tarkoitettu määrä pääomaa.
2. Jäljempänä 3 artiklassa tarkoitettujen pääomavaatimukset on täytettävä tämän asetuksen 2 artiklassa vahvistetut edellytykset täyttävillä pääomainstrumenteilla.

2 artikla

Pääomainstrumentteja koskevat edellytykset

1. Edellä olevaa 1 artiklaa sovellettaessa arvopaperikeskuksen pääomainstrumenttien on täytettävä kaikki seuraavat edellytykset:
 - a) ne ovat neuvoston direktiivin 86/635/ETY ⁽¹⁾ 22 artiklassa tarkoitettua merkittävää pääomaa;
 - b) ne on maksettu, mukaan lukien niihin liittyvät ylikurssirahastot;
 - c) ne kattavat tappiot kokonaisuudessaan toimintaa keskeyttämättä;
 - d) konkurssin tai selvitystilan tapauksessa ne ovat maksukyvyttömyysmenettelyssä tai sovellettavan maksukyvyttömyyslainsäädännön nojalla kaikkiin muihin saamisiin nähden toissijaisia.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen edellytykset täyttävien pääomainstrumenttien lisäksi arvopaperikeskus, jolla on asetuksen (EU) N:o 909/2014 54 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen lupa tarjota pankkipalvelujen tyypisiä oheispalveluja, voi 1 artiklassa tarkoitettujen vaatimusten täyttämiseksi käyttää pääomainstrumentteja,
 - a) jotka täyttävät 1 kohdassa säädetyt edellytykset;

⁽¹⁾ Neuvoston direktiivi 86/635/ETY, annettu 8 päivänä joulukuuta 1986, pankkien ja muiden rahoituslaitosten tilinpäätöksestä ja konsolidoidusta tilinpäätöksestä (EYVL L 372, 31.12.1986, s. 1).

▼B

- b) jotka ovat asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 119 alakohdassa määritellyjä omien varojen instrumentteja;
- c) joihin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 575/2013 säännöksiä.

*3 artikla***Arvopaperikeskuksia koskevien pääomavaatimusten taso**

1. Arvopaperikeskuksen pääoman on yhdessä jakamattoman voiton ja rahastojen kanssa aina oltava yhtä suuri tai suurempi kuin seuraavien summa:

- a) asetuksen (EU) N:o 909/2014 47 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen arvopaperikeskuksen operatiivisten, oikeudellisten ja säilytysriskien pääomavaatimukset, jotka lasketaan 4 artiklan mukaisesti;
- b) asetuksen (EU) N:o 909/2014 47 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen arvopaperikeskuksen sijoitusriskien pääomavaatimukset, jotka lasketaan 5 artiklan mukaisesti;
- c) asetuksen (EU) N:o 909/2014 47 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen arvopaperikeskuksen liiketoimintarisikin pääomavaatimukset, jotka lasketaan 6 artiklan mukaisesti;
- d) asetuksen (EU) N:o 909/2014 47 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja toiminnan hallittua lopettamista tai uudelleen organisoimista koskevat arvopaperikeskuksen pääomavaatimukset, jotka lasketaan 7 artiklan mukaisesti.

2. Arvopaperikeskuksella on oltava käytössä menettelyt, joilla voidaan tunnistaa kaikki 1 kohdassa tarkoitettujen riskien lähteet.

*4 artikla***Operatiivisten, oikeudellisten ja säilytysriskien pääomavaatimusten taso**

1. Arvopaperikeskuksen, jolla on asetuksen (EU) N:o 909/2014 54 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen lupa tarjota pankkipalvelujen tyyppisiä oheispalveluja ja lupa käyttää asetuksen (EU) N:o 575/2013 321–324 artiklassa tarkoitettua kehittynyttä mittaustapaa, on laskettava operatiivisia, oikeudellisia ja säilytysriskejä koskevat pääomavaatimuksensa asetuksen (EU) N:o 575/2013 231–234 artiklan mukaisesti.

2. Arvopaperikeskuksen, jolla on asetuksen (EU) N:o 909/2014 54 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen lupa tarjota pankkipalvelujen tyyppisiä oheispalveluja ja joka käyttää asetuksen (EU) N:o 575/2013 317–320 artiklassa tarkoitettua operatiivisen riskin standardimenetelmää, on laskettava operatiivisia, oikeudellisia ja säilytysriskejä koskevat pääomavaatimuksensa kyseisen asetuksen niiden säännösten mukaisesti, jotka koskevat kyseisen asetuksen 317–320 artiklassa tarkoitettua operatiivisen riskin standardimenetelmää.

▼B

3. Arvopaperikeskuksen on laskettava operatiivisia, oikeudellisia ja säilytysriskejä koskevat pääomavaatimuksensa asetuksen (EU) N:o 575/2013 315–316 artiklassa tarkoitettua perusmenetelmää koskevien säännösten mukaisesti, jos se täyttää jonkin seuraavista edellytyksistä:

- a) arvopaperikeskuksella ei ole asetuksen (EU) N:o 909/2014 54 artiklan 2 kohdan mukaista lupaa;
- b) arvopaperikeskuksella on asetuksen (EU) N:o 909/2014 54 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen lupa mutta ei lupaa käyttää asetuksen (EU) N:o 575/2013 321–324 artiklassa tarkoitettua kehittyntä mittaustapaa;
- c) arvopaperikeskuksella on asetuksen (EU) N:o 909/2014 54 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen lupa mutta ei lupaa käyttää asetuksen (EU) N:o 575/2013 317–320 artiklassa tarkoitettua standardimenetelmää.

*5 artikla***Sijoitusriskien pääomavaatimusten taso**

1. Arvopaperikeskuksen on laskettava sijoitusriskejä koskevat pääomavaatimuksensa seuraavien summana:

- a) 8 prosenttia arvopaperikeskuksen riskipainotetuista vastuumääräistä molempien seuraavien osalta:
 - i) luottoriski 2 kohdan mukaisesti;
 - ii) vastapuoliluottoriski 3 kohdan mukaisesti;
- b) arvopaperikeskuksen markkinariskiä koskevat pääomavaatimukset 4 ja 5 kohdan mukaisesti.

2. Arvopaperikeskuksen luottorisktiin liittyvien riskipainotettujen vastuumäärien laskemiseen sovelletaan seuraavaa:

- a) jos arvopaperikeskuksella ei ole asetuksen (EU) N:o 909/2014 54 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaista lupaa tarjota pankkipalvelujen tyyppisiä oheispalveluja, sen on sovellettava asetuksen (EU) N:o 575/2013 107–141 artiklassa tarkoitettua luottoriskin standardimenetelmää yhdessä kyseisen asetuksen luottoriskin vähentämistä koskevien 192–241 artiklan kanssa;
- b) jos arvopaperikeskuksella on asetuksen (EU) N:o 909/2014 54 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen lupa tarjota pankkipalvelujen tyyppisiä oheispalveluja mutta ei lupaa käyttää asetuksen (EU) N:o 575/2013 142–191 artiklassa tarkoitettua sisäisten luottoluokituksen menetelmää (IRB-menetelmä), sen on sovellettava asetuksen (EU) N:o 575/2013 107–141 artiklassa tarkoitettua luottoriskin standardimenetelmää yhdessä asetuksen (EU) N:o 575/2013 192–241 artiklassa vahvistettujen luottoriskin vähentämistä koskevien säännösten kanssa;

▼B

c) jos arvopaperikeskuksella on asetuksen (EU) N:o 909/2014 54 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen lupa tarjota pankkipalvelujen tyyppisiä oheispalveluja sekä lupa käyttää IRB-menetelmää, sen on sovellettava asetuksen (EU) N:o 575/2013 142–191 artiklassa tarkoitettua luottoriskin IRB-menetelmää yhdessä asetuksen (EU) N:o 575/2013 192–241 artiklassa vahvistettujen luottoriskin vähentämistä koskevien säännösten kanssa.

3. Laskiessaan vastapuoliluottoriin liittyviä riskipainotettuja vastuumääriä arvopaperikeskuksen on käytettävä molempia seuraavista:

a) yksi asetuksen (EU) N:o 575/2013 271–282 artiklassa tarkoitetuista menetelmistä;

b) asetuksen (EU) N:o 575/2013 220–227 artiklassa tarkoitettu rahoitusvakuuksia koskeva kattava menetelmä, jossa sovelletaan volatilitteettikorjauksia.

4. Arvopaperikeskuksen on laskettava markkinariskiä koskevat pääomavaatimuksensa asetuksen (EU) N:o 575/2013 102–106 ja 325–361 artiklan säännösten mukaisesti ottaen huomioon myös kyseisen asetuksen 94 artiklassa tarkoitettua pientä kaupankäyntivarastoon liittyvää liiketoimintaa koskevan poikkeuksen, jos se täyttää jonkin seuraavista edellytyksistä:

a) arvopaperikeskuksella ei ole asetuksen (EU) N:o 909/2014 54 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaista lupaa;

b) arvopaperikeskuksella on asetuksen (EU) N:o 909/2014 54 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen lupa mutta ei lupaa käyttää sisäisiä malleja markkinariskin omia varoja koskevien vaatimusten laskemiseen.

5. Arvopaperikeskuksen, jolla on asetuksen (EU) N:o 909/2014 54 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen lupa tarjota pankkipalvelujen tyyppisiä oheispalveluja ja lupa käyttää sisäisiä malleja markkinariskin omia varoja koskevien vaatimusten laskemiseen, on laskettava markkinariskiä koskevat pääomavaatimuksensa asetuksen (EU) N:o 575/2013 102–106 ja 362–376 artiklan mukaisesti.

*6 artikla***Liiketoimintariskien pääomavaatimukset**

1. Arvopaperikeskuksen liiketoimintariskien pääomavaatimukset ovat suuremmat seuraavista:

a) jäljempänä olevan 2 kohdan soveltamisesta saatu arvio vähennettynä pienimmällä seuraavista:

i) nettotulo verojen jälkeen tuoreimmassa tarkastetussa tilinpäätöksessä;

ii) odotettavissa oleva nettotulo verojen jälkeen kuluvana varainhoitovuonna;

▼ C1

- iii) odotettavissa oleva nettotulo verojen jälkeen edelliseltä varainhoitovuodelta, jonka tarkastuksen tulokset eivät vielä ole saatavilla;

▼ B

- b) 25 prosenttia 3 kohdassa tarkoitetuista arvopaperikeskuksen vuotuista bruttomääräisistä toimintamenoista.

2. Sovellettaessa 1 kohdan a alakohtaa arvopaperikeskuksen on toteutettava kaikki seuraavat:

- a) arvioidaan liiketoimintariskistä aiheutuvien tappioiden kattamiseen tarvittava pääoma kohtuullisesti ennustettavissa olevissa epäsuotuisissa skenaarioissa, jotka ovat oleellisia sen liiketoimintamallille;
- b) dokumentoidaan oletukset ja menetelmät, joita käytetään a alakohdassa tarkoitettujen odotettavissa olevien tappioiden arvioimiseksi;
- c) tarkistetaan ja päivitetään a alakohdassa tarkoitettut skenaariot vähintään vuosittain.

3. Arvopaperikeskuksen vuotuisten bruttomääräisten toimintamenojen laskemiseen sovelletaan seuraavaa:

- a) arvopaperikeskuksen vuotuisten bruttomääräisten toimintamenojen on sisällettävä ainakin seuraavat:

- i) henkilöstömenot yhteensä, mukaan lukien palkat, palkkiot, palkanlisät ja sosiaalikulut;
- ii) yleiset hallintomenot yhteensä sekä erityisesti markkinointi- ja edustusmenot;
- iii) vakuutusmenot;
- iv) muut henkilöstömenot ja matkakulut;
- v) kiinteistömenot;
- vi) tietotekniikkatukeen liittyvät menot;
- vii) televiestintämenot;
- viii) posti- ja datansiirtomenot;
- ix) ulkopuolisen konsultoinnin menot;
- x) aineellisen ja aineettoman omaisuuden kuolettaminen ja poistot;
- xi) käyttöomaisuuden arvon alentuminen ja luovutus;

- b) arvopaperikeskuksen vuotuiset bruttomääräiset toimintamenot määritetään jollakin seuraavista:

- i) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1606/2002⁽¹⁾ mukaisesti hyväksytyt kansainväliset tilinpäätösstandardit (IFRS);

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1606/2002, annettu 19 päivänä heinäkuuta 2002, kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta (EYVL L 243, 11.9.2002, s. 1).

▼B

- ii) neuvoston direktiivit 78/660/ETY⁽¹⁾, 83/349/ETY⁽²⁾ ja 86/635/ETY;
- iii) yleisesti hyväksytyt kolmannen maan kirjanpitoperiaatteet, joiden katsotaan vastaavan IFRS-standardeja komission asetuksen (EY) N:o 1569/2007⁽³⁾ mukaisesti, tai kolmannen maan tilinpäätösstandardit, joiden käyttö on sallittua mainitun asetuksen 4 artiklan mukaisesti;
- c) arvopaperikeskus voi vähentää aineellisen ja aineettoman omaisuuden kuolettamiset ja poistot vuotuisista bruttomääräisistä toimintamenoista;
- d) arvopaperikeskuksen on käytettävä vuositilinpäätöksensä tuoreimpia tarkastettuja tietoja;
- e) jos arvopaperikeskus ei ole vielä harjoittanut liiketoimintaa kokonaista vuotta toimintansa aloittamispäivästä, sen on käytettävä liiketoimintasuunnitelmassa ilmoitettuja bruttomääräisiä toimintamenoja.

*7 artikla***Toiminnan hallittua lopettamista tai uudelleen organisoimista koskevat pääomavaatimukset**

Arvopaperikeskuksen on laskettava toiminnan hallittua lopettamista tai uudelleen organisoimista koskevat pääomavaatimuksensa toteuttamalla seuraavat vaiheet annetussa järjestyksessä:

- a) arvioidaan toiminnan hallittuun lopettamiseen tai uudelleen organisoimisen tarvittava aikajänne johdonmukaisesti asetuksen (EU) N:o 909/2014 47 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun suunnitelman kanssa kaikissa liitteessä tarkoitetuissa stressiskenaarioissa;
- b) jaetaan 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti määritetyt arvopaperikeskuksen vuotuiset bruttomääräiset toimintamenot kahdellatoista, jäljempänä 'kuukausittaiset bruttomääräiset toimintamenot';
- c) kerrotaan b alakohdassa tarkoitetut kuukausittaiset bruttomääräiset toimintamenot pidemmällä seuraavista:
 - i) edellä a alakohdassa tarkoitettu aika;
 - ii) kuusi kuukautta.

⁽¹⁾ Neljäs neuvoston direktiivi 78/660/ETY, annettu 25 päivänä heinäkuuta 1978, perustamissopimuksen 54 artiklan 3 kohdan g alakohdan nojalla, yhtiömuodoltaan tietyntyyppisten yhtiöiden tilinpäätöksistä (EYVL L 222, 14.8.1978, s. 11).

⁽²⁾ Seitsemäs neuvoston direktiivi 83/349/ETY, annettu 13 päivänä kesäkuuta 1983, perustamissopimuksen 54 artiklan 3 kohdan g alakohdan nojalla, konsolidoiduista tilinpäätöksistä (EYVL L 193, 18.7.1983, s. 1).

⁽³⁾ Komission asetus (EY) N:o 1569/2007, annettu 21 päivänä joulukuuta 2007, menetelmästä kolmansien maiden arvopapereiden liikkeeseenlaskijoiden soveltamien tilinpäätösstandardien vastaavuuden määrittämiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2003/71/EY ja 2004/109/EY nojalla (EUVL L 340, 22.12.2007, s. 66).

II OSASTO

ASETUksen (EU) N:o 909/2014 54 ARTIKLASSA TARCOITETTUJA PANKKIPALVELUJEN TYYPPIsÄ OHEISPALVELUJA TARJOAVIA ARVOPAPERIKESKUKSIA JA NIMETTYJÄ LUOTTOLAITOKSIA KOSKEVAT LISÄPÄÄOMAVAATIMUKSET

8 artikla

Päivänsisäisestä luotonarjoamisesta aiheutuvat lisäpääomavaatimukset

1. Laskettaessa asetuksen (EU) N:o 909/2014 54 artiklan 3 kohdan d alakohdassa ja 54 artiklan 4 kohdan e alakohdassa tarkoitettuja päivänsisäisestä luotonarjoamisesta aiheutuvia lisäpääomavaatimuksia arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on toteutettava seuraavat vaiheet annetussa järjestyksessä:

- a) sen on laskettava viimeisimmältä kalenterivuodelta viiden sellaisen korkeimman päivänsisäisen luottovastuun keskiarvo (suurimmat riskit), jotka ovat aiheutuneet asetuksen (EU) N:o 909/2014 liitteessä olevassa C jaksossa tarkoitettujen palvelujen tarjoamisesta;
- b) sen on sovellettava aliarvostuksia kaikkiin vakuuksiin, jotka koskevat suurimpia riskejä, ja oletettava, että asetuksen (EU) N:o 575/2013 222–227 artiklassa tarkoitettujen aliarvostusten soveltamisen jälkeen vakuus menettää 5 prosenttia markkina-arvostaan;
- c) sen on laskettava 2 kohdan mukaisesti laskettuja suurimpia riskejä koskevien omien varojen vaatimusten keskiarvo ja pidettävä kyseisiä vastuita vastuina päivän päättyessä (lisäpääomavaatimus).

2. Laskettaessa 1 kohdassa tarkoitettua lisäpääomavaatimusta laitosten on sovellettava jompaakumpaa seuraavista menetelmistä:

- a) asetuksen (EU) N:o 575/2013 107–141 artiklassa tarkoitettu luottoriskin standardimenetelmä, jos niillä ei ole lupaa käyttää IRB-menetelmää;
- b) asetuksen (EU) N:o 575/2013 142–191 artiklassa tarkoitettu IRB-menetelmä ja vaatimukset, jos niillä on lupa käyttää IRB-menetelmää.

3. Jos laitokset käyttävät 2 kohdan a alakohdan mukaisesti luottoriskin standardimenetelmää, 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua kunkin viiden suurimman riskin määrää pidetään asetuksen (EU) N:o 575/2013 111 artiklassa tarkoitettuna vastuuarvona sovellettaessa 1 kohdan b alakohtaa. Lisäksi sovelletaan asetuksen (EU) N:o 575/2013 kolmannen osan II osastossa olevan 4 luvun vaatimuksia, jotka liittyvät kyseisen asetuksen 111 artiklaan.

▼B

4. Jos laitokset käyttävät 2 kohdan b alakohdan mukaisesti luottoriskin IRB-menetelmää, 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua kunkin viiden suurimman riskin määrää pidetään asetuksen (EU) N:o 575/2013 166 artiklassa tarkoitettuna vastuuarvona sovellettaessa 1 kohdan b alakohtaa. Lisäksi sovelletaan asetuksen (EU) N:o 575/2013 kolmannen osan II osastossa olevan 4 luvun vaatimuksia, jotka liittyvät kyseisen asetuksen 166 artiklaan.

5. Tämän artiklan pääomavaatimuksia sovelletaan kahdentoista kuukauden ajan pankkipalvelujen tyyppisten oheispalvelujen tarjoamista koskevan luvan saamisen jälkeen asetuksen (EU) N:o 909/2014 55 artiklan mukaisesti.

III OSASTO

**ASETUKSEN (EU) N:O 909/2014 59 ARTIKLASSA
TARCOITETTUJA PANKKIPALVELUJEN TYYPPIÄ
OHEISPALVELUJA TARJOAVIA ARVOPAPERIKESKUKSIA
JA NIMETTYJÄ LUOTTOLAITOKSIA KOSKEVAT
VAKAVARAISUUSVAATIMUKSET**

I LUKU

**LUOTTO- JA LIKVIDITEETTIRISKEJÄ KOSKEVAT VAKUUKSET JA
MUUT VASTAAVAT RAHOITUSVARAT**

9 artikla

**Vakuuksia ja muita vastaavia rahoitusvaroja koskevat yleiset
säännöt**

1. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on täytettävä vakuuksien osalta seuraavat edellytykset:

- a) sen on selkeästi erotettava vakuudet muista lainaa ottavan osallistujan arvopapereista;
- b) sen on hyväksyttävä vakuuksia, jotka täyttävät 10 artiklan edellytykset, tai muuntotyypisiä vakuuksia, jotka täyttävät 11 artiklan vaatimukset, seuraavassa järjestyksessä:
 - i) ensin hyväksytään vakuuksiksi ainoastaan kaikki sellaiset lainaa ottavan osallistujan tilillä olevat arvopaperit, jotka täyttävät 10 artiklan vaatimukset;
 - ii) sen jälkeen hyväksytään vakuuksiksi ainoastaan kaikki sellaiset lainaa ottavan osallistujan tilillä olevat arvopaperit, jotka täyttävät 11 artiklan 1 kohdan vaatimukset;
 - iii) lopuksi hyväksytään vakuuksiksi kaikki sellaiset lainaa ottavan osallistujan tilillä olevat arvopaperit, jotka täyttävät 11 artiklan 2 kohdan vaatimukset ja ovat 34 artiklassa tarkoitettujen saatavilla olevien vaatimukset täyttävien likvidien varojen rajoissa, jotta voidaan täyttää 35 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen likvidejä varoja koskevat vähimmäisvaatimukset;

▼B

- c) sen on seurattava vähintään kerran päivässä luoton laatua, markkinoiden likviditeettiä ja hinnanvaihteluja kunkin vakuudeksi hyväksytyin arvopaperin osalta ja arvostettava se 12 artiklan mukaisesti;
- d) sen on määriteltävä menetelmiä, jotka koskevat 13 artiklan mukaisia vakuuksien arvoon sovellettavia aliarvostuksia;
- e) sen on varmistettava, että vakuudet on 14 artiklan mukaisesti hajautettu riittävästi, jotta ne voidaan likvidoida 10 ja 11 artiklassa tarkoitettujen määräaikojen kuluessa ilman huomattavaa vaikutusta markkinoihin.

2. Vastapuolten on annettava vakuudet Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/47/EY⁽¹⁾ 2 artiklan 1 kohdan c alakohdassa määritellyn panttioikeuteen perustuvan rahoitusvakuusjärjestelyn tai kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määritellyn omistusoikeuden siirtävän rahoitusvakuusjärjestelyn mukaisesti.

3. Muiden vastaavien rahoitusvarojen osalta arvopaperikeskusten/pankkipalveluntarjoajan on täytettävä 15 ja 16 artiklan edellytykset.

*10 artikla***Vakuudet sovellettaessa asetuksen (EU) N:o 909/2014 59 artiklan 3 kohdan d alakohtaa ja 59 artiklan 4 kohdan d alakohtaa**

1. Jotta vakuus voidaan asetuksen (EU) N:o 909/2014 59 artiklan 3 kohdan d alakohtaa ja 59 artiklan 4 kohdan d alakohtaa sovellettaessa katsoa laadultaan parhaimmaksi mahdollisesti, sen on muodostuttava velkainstrumenteista, jotka täyttävät kaikki seuraavat edellytykset:

- a) niiden liikkeeseenlaskijana tai nimenomaisena takaajana on yksi seuraavista:
 - i) valtio;
 - ii) keskuspankki;
 - iii) asetuksen (EU) N:o 575/2013 117 artiklassa lueteltu kansainvälinen kehityspankki;
 - iv) Euroopan rahoitusvakaussväline tai Euroopan vakaussmekanismi;
- b) arvopaperikeskus voi osoittaa, että sen luotto- ja markkinariski on vähäinen, omalla sisäisellä arvioinnilla, joka perustuu selkeästi määritelyyn ja objektiiviseen menetelmään, joka ei tukeudu yksinomaan ulkopuolisiin lausuntoihin ja jossa otetaan huomioon liikkeeseenlaskijan sijoittautumismaan maariski;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/47/EY, annettu 6 päivänä kesäkuuta 2002, rahoitusvakuusjärjestelyistä (EYVL L 168, 27.6.2002, s. 43).

▼B

- c) ne ovat sellaisen valuutan määräisiä, johon liittyviä riskejä arvopaperikeskus/pankkipalveluntarjoaja voi hallita;
- d) ne ovat vapaasti siirrettävissä, eikä niihin liity oikeudellisia rajoituksia tai kolmansien osapuolten vaatimuksia, jotka vaikuttaisivat niiden likvidointiin;
- e) ne täyttävät toisen seuraavista vaatimuksista:
- i) niitä varten on olemassa aktiivisen suoran myynnin tai takaisi-nostosopimusten markkina, jolla toimii monenlaisia ostajia ja myyjiä, myös stressikausien olosuhteissa, ja jolle arvopaperikeskus/pankkipalveluntarjoaja voi osoittaa pääsevänsä varmasti;
- ii) arvopaperikeskus/pankkipalveluntarjoaja voi likvidoida ne asetuksen (EU) N:o 909/2014 59 artiklan 4 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen ja tämän asetuksen 38 artiklassa määriteltyjen ennalta sovittujen erittäin luotettavien rahoitusjärjestelyjen avulla;
- f) niistä julkaistaan luotettavia hintatietoja vähintään kerran päivässä;
- g) ne ovat helposti saatavilla ja vaihdettavissa käteisvaroiksi samana päivänä.
2. Asetuksen (EU) N:o 909/2014 59 artiklan 3 kohdan d alakohtaa ja 59 artiklan 4 kohdan d alakohtaa sovellettaessa vakuus katsotaan laadultaan 1 kohdassa tarkoitettuja vakuuksia heikommaksi, jos se muodostuu siirtokelpoisista arvopapereista ja rahamarkkinavälineistä, jotka täyttävät kaikki seuraavat edellytykset:
- a) arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan tekemän riittävän sisäisen arvioinnin, joka perustuu selkeästi määriteltyyn ja objektiiviseen menetelmään, joka ei tukeudu yksinomaan ulkopuolisiin lausuntoihin ja jossa otetaan huomioon liikkeeseenlaskijan sijoittautumismaan riski, perusteella rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskijan luottoriski on vähäinen;
- b) arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan tekemän riittävän sisäisen arvioinnin, joka perustuu selkeästi määriteltyyn ja objektiiviseen menetelmään, joka ei tukeudu yksinomaan ulkopuolisiin lausuntoihin, perusteella rahoitusvälineiden markkinariski on vähäinen;
- c) ne ovat sellaisen valuutan määräisiä, johon liittyviä riskejä arvopaperikeskus/pankkipalveluntarjoaja voi hallita;
- d) ne ovat vapaasti siirrettävissä, eikä niihin liity oikeudellisia rajoituksia tai kolmansien osapuolten vaatimuksia, jotka haittaisivat niiden likvidointia;
- e) ne täyttävät yhden seuraavista vaatimuksista:
- i) niitä varten on olemassa aktiivisen suoran myynnin tai takaisi-nostosopimusten markkina, jolla toimii monenlaisia ostajia ja myyjiä ja jolle arvopaperikeskus/pankkipalveluntarjoaja voi osoittaa pääsevänsä varmasti myös stressikausien olosuhteissa;

▼B

- ii) arvopaperikeskus/pankkipalveluntarjoaja voi likvidoida ne asetuksen (EU) N:o 909/2014 59 artiklan 4 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen ja tämän asetuksen 38 artiklassa määriteltyjen ennalta sovittujen rahoitusjärjestelyjen avulla;
- f) ne voidaan likvidoida samana päivänä;
- g) niistä julkaistaan hintatietoja lähes reaaliaikaisesti;
- h) niitä ei ole laskenut liikkeeseen mikään seuraavista:
 - i) vakuuden antava osallistuja tai yhteisö, joka kuuluu samaan konserniin kuin kyseinen osallistuja, paitsi jos on kyse katetusta joukkolainasta, jonka vakuutena olevat omaisuuserät on eroteltu asianmukaisesti vankassa oikeudellisessa kehyksessä ja ne täyttävät tässä artiklassa asetetut vaatimukset;
 - ii) arvopaperikeskus/pankkipalveluntarjoaja tai yhteisö, joka kuuluu samaan konserniin kuin arvopaperikeskus/pankkipalveluntarjoaja;
 - iii) yhteisö, jonka liiketoimintaan kuuluu tarjota palveluja, jotka ovat arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan toiminnan kannalta välttämättömiä, paitsi jos kyseinen yhteisö on unionin keskuspankki tai keskuspankki, jonka liikkeeseen laskemassa valuutassa arvopaperikeskuksella/pankkipalveluntarjoajalla on vastuita;
- i) niihin ei muulla tavoin kohdistu merkittävää asetuksen (EU) N:o 575/2013 291 artiklassa tarkoitettua wrong-way-riskiä.

*11 artikla***Muut vakuudet**

1. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan käyttämien muiden tyyppisten vakuuksien on oltava rahoitusvälineitä, jotka täyttävät kaikki seuraavat edellytykset:
- a) ne ovat vapaasti siirrettävissä, eikä niihin liity oikeudellisia rajoituksia tai kolmansien osapuolten vaatimuksia, jotka häiritsevät niiden likvidointia;
 - b) ne ovat jonkin unionin keskuspankin hyväksymiä, ja arvopaperikeskuksella/pankkipalveluntarjoajalla on mahdollisuus saada tavanomaista säännöllistä luottoa ("rutiiniluottoa") kyseisestä keskuspankista;
 - c) ne ovat sellaisen valuutan määräisiä, johon liittyviä riskejä arvopaperikeskus/pankkipalveluntarjoaja voi hallita;
 - d) arvopaperikeskuksella/pankkipalveluntarjoajalla on asetuksen (EU) N:o 909/2014 59 artiklan 4 kohdan e alakohdassa tarkoitettu ja tämän asetuksen 38 artiklassa määritelty ennalta sovittu rahoitusjärjestely sellaisen luottokelpoisen rahoituslaitoksen kanssa, joka voi muuntaa nämä välineet käteisvaroiksi samana päivänä.

▼B

2. Sovellettaessa asetuksen (EU) N:o 909/2014 59 artiklan 3 kohdan c alakohtaa arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan käyttämien muiden tyyppisten vakuuksien on oltava rahoitusvälineitä, jotka täyttävät kaikki seuraavat edellytykset:

- a) ne ovat vapaasti siirrettävissä, eikä niihin liity oikeudellisia rajoituksia tai kolmansien osapuolten vaatimuksia, jotka haittaisivat niiden likvidointia;
- b) ne ovat sellaisen valuutan määräisiä, johon liittyviä riskejä arvopaperikeskus/pankkipalveluntarjoaja voi hallita;
- c) arvopaperikeskuksella/pankkipalveluntarjoajalla on molemmat seuraavista:
 - i) asetuksen (EU) N:o 909/2014 59 artiklan 4 kohdan e alakohdassa tarkoitettu ja tämän asetuksen 38 artiklassa määritelty ennalta sovittu rahoitusjärjestely, jotta nämä rahoitusvälineet voidaan likvidoida viidessä pankkipäivässä;
 - ii) riittävästi 34 artiklan mukaisia vaatimukset täyttäviä likvidejä varoja, jotta varmistetaan, että ne kattavat tällaisen vakuuden likvidointiin tarvittavan ajan, jos osallistuja laiminlyö maksuja.

*12 artikla***Vakuuksien arvostus**

1. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on otettava käyttöön vakuuksien arvostamista koskevat toimintatavat ja menettelyt, joilla varmistetaan seuraavat:

- a) edellä 10 artiklassa tarkoitetut rahoitusvälineet arvostetaan markkinahintaan vähintään kerran päivässä;
- b) edellä 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut rahoitusvälineet arvostetaan vähintään kerran päivässä ja jos päivittäinen arvonmääritys ei ole mahdollista, ne arvostetaan arvostusmallilla;
- c) edellä 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut rahoitusvälineet arvostetaan vähintään kerran päivässä ja jos päivittäinen arvonmääritys ei ole mahdollista, ne arvostetaan arvostusmallilla;

2. Edellä 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettussa malliin perustuvassa arvostamisessa käytettävät menetelmät on dokumentoitava kokonaisuudessaan.

3. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on tarkistettava arvostamista koskevien toimintatapojensa ja menettelyjensä riittävyys kaikissa seuraavissa tapauksissa:

- a) säännöllisesti, kuitenkin vähintään kerran vuodessa;
- b) aina kun niihin vaikuttaa jokin olennainen muutos.

▼B*13 artikla***Aliarvostukset**

1. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on määritettävä aliarvostusten taso seuraavasti:

- a) kun vakuus on sellaisen keskuspankin hyväksymä, josta arvopaperikeskuksella/pankkipalveluntarjoajalla on mahdollisuus saada rutiiniluottoa, voidaan keskuspankin tämän tyyppisiin vakuuksiin soveltamia aliarvostuksia pitää aliarvostusten vähimmäistasona;
- b) kun vakuus ei ole sellaisen keskuspankin hyväksymä, josta arvopaperikeskuksella/pankkipalveluntarjoajalla on mahdollisuus saada rutiiniluottoa, voidaan sen valuutan liikkeeseenlaskijana olevan keskuspankin, jonka määräinen kyseinen rahoitusväline on, soveltamia aliarvostuksia pitää aliarvostusten vähimmäistasona.

2. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on varmistettava, että sen aliarvostuksia koskevissa toimintatavoissa ja menettelyissä otetaan huomioon mahdollisuus, että vakuudet voidaan joutua likvidoimaan stressikausien markkinaolosuhteissa, sekä niiden likvidointiin tarvittava aika.

3. Aliarvostukset on määritettävä asianmukaisten kriteerien perusteella, mukaan lukien kaikki seuraavat:

- a) varojen tyyppi;
- b) rahoitusvälineeseen liittyvän luottoriskin taso;
- c) varojen liikkeeseenlaskumaa;
- d) varojen maturiteetti;
- e) varojen historiallinen ja hypoteettinen tuleva hinnanvaihtelu stressikausien markkinaolosuhteissa;
- f) kohde-etuksien markkinoiden likviditeetti, mukaan lukien osto- ja myyntihinnan erotukset;
- g) mahdollinen valuuttakurssiriski;
- h) mahdollinen asetuksen (EU) N:o 575/2013 291 artiklassa tarkoitettu wrong-way-riski.

4. Edellä 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen kriteerit määritetään arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan sisäisessä arvioinnissa, joka perustuu selkeästi määriteltyyn ja objektiiviseen menetelmään ja joka ei tukeudu yksinomaan ulkopuolisiin lausuntoihin.

5. Vakuusarvoa ei määritetä sellaisille arvopapereille, jotka antaa lainanottajan kanssa samaan konserniin kuuluva yhteisö.

▼ B

6. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on varmistettava, että aliarvostukset lasketaan varovaisesti, jotta myötäsykliisyyttä voidaan rajoittaa mahdollisimman pitkälle.

7. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on varmistettava, että arvopaperikeskuksesta/pankkipalveluntarjoajasta riippumaton yksikkö validoi sen aliarvostuksia koskevat toimintatavat ja menettelyt vähintään kerran vuodessa ja että sovellettavia aliarvostuksia verrataan asianomaisen valuutan liikkeeseenlaskijana olevan keskuspankin aliarvostuksiin ja, jos keskuspankin viitearvoja ei ole saatavilla, muiden asianmukaisten lähteiden aliarvostuksiin.

8. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on tarkastettava sovellettavia aliarvostuksia vähintään päivittäin.

*14 artikla***Vakuuksien keskittymäraajat**

1. Arvopaperikeskuksella/pankkipalveluntarjoajalla on oltava käytössä vakuuksien keskittymärajoja koskevat toimintatavat ja menettelyt, joihin kuuluvat seuraavat:

- a) keskittymärajojen rikkomistapauksissa noudatettavat toimintatavat ja menettelyt;
- b) riskien vähentämistoimenpiteet, joita sovelletaan, jos käytännössä vahvistetut keskittymäraajat ylittyvät;
- c) edellä b alakohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden odotettavissa oleva toteuttamisaikataulu.

2. Kerättyjen vakuuksien kokonaismäärää (vakuussalkkua) koskevat keskittymäraajat on vahvistettava kaikkien seuraavien kriteerien perusteella:

- a) yksittäiset liikkeeseenlaskijat ja niiden konsernirakenne;
- b) liikkeeseenlaskumaa;
- c) liikkeeseenlaskijatyypit;
- d) varojen tyyppi;
- e) toimitusvaluutta;
- f) vakuudet, joiden luotto-, likviditeetti- ja markkinariski on vähimmäistasoa suurempi;
- g) vakuuden hyväksyttävyyden arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan osalta rutiinilainan saamiseksi liikkeeseenlaskijana olevalta keskuspankilta;
- h) kukin lainaa ottava osallistuja;
- i) kaikki lainaa ottavat osallistujat;
- j) toimialan, toiminnan ja maantieteellisen alueen suhteen samantyyppisten liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemat rahoitusvälineet;

▼ B

k) arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan tekemässä sisäisessä arvioinnissa, joka perustuu selkeästi määriteltyyn ja objektiiviseen menetelmään, joka ei tukeudu yksinomaan ulkopuolisiin lausuntoihin ja jossa otetaan huomioon liikkeeseenlaskijan sijoittautumismaan riski, määritelty rahoitusvälineen tai liikkeeseenlaskijan luottoriski;

l) rahoitusvälineen likviditeetti ja hinnanvaihtelu.

3. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on varmistettava, että enintään 10 prosenttia sen päivänsisäisestä luottoriskistä on taannut jokin seuraavista:

a) yksittäinen luottolaitos;

b) kolmannen maan rahoituslaitos, johon sovelletaan ja joka noudattaa vähintään yhtä tiukkoja vakavaraisuussääntöjä kuin direktiivissä 2013/36/EU ja asetuksessa (EU) N:o 575/2013 säädetyt vaatimukset mainitun 114 artiklan 7 kohdan mukaisesti;

c) kaupallinen yritys, joka kuuluu samaan konserniin kuin a tai b alakohdassa tarkoitettu laitos.

4. Laskettaessa 2 kohdassa tarkoitettuja vakuuksien keskittymärajoja arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on laskettava yhteen sen yksittäiseen vastapuoleen liittyvä kokonaisvastuu, joka johtuu kumulatiivisten luottolimiittien, talletustilien, käyttötilien, rahamarkkinavälineiden ja arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan käyttämien takaisinmyyntisopimusten arvosta.

5. Määritettäessä vakuuksien keskittymäraja arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan yksittäiseen liikkeeseenlaskijaan liittyvän vastuun osalta, arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on laskettava yhteen kaikkiin kyseisen liikkeeseenlaskijan tai konserniyhteisön liikkeeseenlaskemiin rahoitusvälineisiin liittyvät vastuut, jotka kyseinen liikkeeseenlaskija tai konserniyhteisö on nimenomaisesti taannut, ja käsiteltävä näitä yhtenä riskinä.

6. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on varmistettava, että sen vakuuksien keskittymärajoja koskevat toimintatavat ja menettelyt ovat riittävät kaikkina aikoina. Sen on tarkasteltava vakuuksien keskittymärajoja vähintään kerran vuodessa ja aina, kun tapahtuu olennainen muutos, joka vaikuttaa sen riskivastuihin.

7. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on ilmoitettava lainaa ottaville osallistujille vakuuksiin sovellettavista keskittymärajoista ja kaikista niihin 6 kohdan nojalla tehtävistä muutoksista.

*15 artikla***Muut vastaavat rahoitusvarat**

1. Muiden vastaavien rahoitusvarojen on muodostuttava pelkästään 2–4 kohdassa ja 16 artiklassa tarkoitetuista rahoitusvaroista tai luottosuojusta.

▼B

2. Muihin vastaaviin rahoitusvaroihin voi kuulua 38 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen vaatimukset täyttävän luottokelpoisen rahoituslaitoksen tai tällaisten rahoituslaitosten konsortion antamia liikepankkitakauksia, jotka täyttävät kaikki seuraavat edellytykset:

- a) ne ovat sellaisen liikkeeseenlaskijan liikkeeseen laskemia, jonka luottoriskin on todettu olevan alhainen arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan tekemässä riittävässä sisäisessä arvioinnissa, joka perustuu selkeästi määriteltyyn ja objektiiviseen menetelmään, joka ei tukeudu yksinomaan ulkopuolisiin lausuntoihin ja jossa otetaan huomioon liikkeeseenlaskijan sijoittautumismaan riski;
- b) ne ovat sellaisen valuutan määräisiä, johon liittyviä riskejä arvopaperikeskus/pankkipalveluntarjoaja voi hallita riittävästi;
- c) ne ovat peruuttamattomia ja varauksettomia, eikä ole sellaista oikeudellista tai sopimukseen perustuva poikkeusta tai vaihtoehtoa, jonka perusteella liikkeeseenlaskija voisi vastustaa takauksen maksamista;
- d) ne voidaan lunastaa pyynnöstä yhden pankkipäivän kuluessa maksut laiminlyöneen lainaa ottavan osallistujan salkun realisointijaksan aikana ilman sääntelyllisiä, oikeudellisia tai toiminnallisia rajoituksia;
- e) niitä ei ole laskenut liikkeeseen yhteisö, joka kuuluu samaan konserniin kuin takauksen kattama lainaa ottava osallistuja, tai yhteisö, jonka liiketoimintaan kuuluu arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan toiminnalle välttämättömien palvelujen tarjoaminen, paitsi jos kyseinen yhteisö on Euroopan talousalueella toimiva keskuspankki tai sen valuutan liikkeeseen laskenut keskuspankki, jonka määräisiä vastuita arvopaperikeskuksella/pankkipalveluntarjoajalla on;
- f) niihin ei kohdistu merkittävää asetuksen (EU) N:o 575/2013 291 artiklassa tarkoitettua wrong-way-riskiä;
- g) ne ovat kokonaan sellaisen vakuuden kattamia, joka täyttää seuraavat ehdot:
 - i) siihen ei kohdistu asetuksen (EU) N:o 575/2013 291 artiklassa tarkoitettua wrong-way-riskiä, joka johtuu korrelaatiosta takaajan tai lainaa ottavan osallistujan kanssa, paitsi jos wrong-way-riskiä on vähennetty riittävästi vakuuteen sovellettavalla aliarvostuksella;
 - ii) se on viipymättä arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan käytettävissä ja konkurssioikeudellisesti erillinen siinä tapauksessa, että lainaa ottava osallistuja ja takaaja laiminlyövät maksuja samanaikaisesti;
 - iii) arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan ylin hallintoelin on vahvistanut takaajan soveltuvuuden sen jälkeen, kun liikkeeseenlaskijasta ja takauksen oikeudellisesta, sopimusperusteisesta ja toiminnallisesta kehiksestä on tehty täysi arviointi takauksen toimivuuden varmistamiseksi, ja tästä on ilmoitettu asianmukaiselle toimivaltaiselle viranomaiselle asetuksen (EU) N:o 909/2014 60 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

▼B

3. Muihin vastaaviin rahoitusvaroihin voi kuulua keskuspankin antamia pankkitakauksia, jotka täyttävät kaikki seuraavat edellytykset:

- a) ne on antanut unionissa toimiva keskuspankki tai keskuspankki, jonka liikkeeseen laskemassa valuutassa arvopaperikeskuksella/pankkipalvelujentarjoajalla on vastuuta;
- b) ne ovat sellaisen valuutan määräisiä, johon liittyviä riskejä arvopaperikeskus/pankkipalveluntarjoaja voi hallita riittävästi;
- c) ne ovat peruuttamattomia ja varauksettomia, eikä ne antanut keskuspankki voi vedota minkäänlaiseen oikeudelliseen tai sopimukseen perustuvaan poikkeukseen tai vaihtoehtoon, jonka perusteella se voisi vastustaa takauksen maksamista;
- d) ne voidaan lunastaa yhden pankkipäivän kuluessa.

4. Muihin vastaaviin rahoitusvaroihin voi kuulua pääoma, josta on vähennetty 1–8 artiklassa tarkoitetut pääomavaatimukset, kuitenkin ainoastaan tapauksissa joissa katetaan sellaiset saamiset keskuspankeilta, kansainvälisiltä kehityspankeilta ja kansainvälisiltä organisaatioilta, joita ei ole vapautettu 23 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

*16 artikla***Yhteentoimivista linkeistä aiheutuvia vastuuta koskevat muut vastaavat rahoitusvarat**

Muihin vastaaviin rahoitusvaroihin voivat kuulua pankkitakaukset ja remburssit, joilla katetaan yhteentoimivan linkin perustaneiden arvopaperikeskusten väliset luottovastuut ja jotka täyttävät kaikki seuraavat edellytykset:

- a) ne kattavat ainoastaan kahden linkillä yhdistetyn arvopaperikeskuksen väliset luottovastuut;
- b) ne on antanut 38 artiklan 1 kohdassa vahvistetut vaatimukset täyttävien luottokelpoisten rahoituslaitosten konsortio, jossa kukin rahoituslaitos on velvollinen maksamaan kokonaismäärästä sopimuksella sovitun osuuden;
- c) ne ovat sellaisen valuutan määräisiä, johon liittyviä riskejä arvopaperikeskus/pankkipalveluntarjoaja voi hallita riittävästi;
- d) ne ovat peruuttamattomia ja varauksettomia, eivätkä ne antaneet laitokset voi vedota oikeudellisiin tai sopimukseen perustuviin poikkeuksiin tai vaihtoehtoihin, joiden perusteella se voi vastustaa remburssin maksamista;
- e) ne voidaan lunastaa pyynnöstä yhden pankkipäivän kuluessa ilman oikeudellisia, toiminnallisia tai sääntelyrajoituksia;
- f) ne eivät ole seuraavien yhteisöjen liikkeeseen laskemia:
 - i) yhteisö, joka kuuluu samaan konserniin kuin lainaa ottava arvopaperikeskus tai arvopaperikeskus, jonka vastuu on katettu pankkitakauksella tai remburssilla;
 - ii) yhteisö, jonka liiketoimintaan kuuluu arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan toiminnalle välttämättömien palvelujen tarjoaminen;

▼B

- g) niihin ei kohdistu merkittävää asetuksen (EU) N:o 575/2013 291 artiklassa tarkoitettua wrong-way-riskiä;
- h) arvopaperikeskus/pankkipalveluntarjoaja seuraa liikkeeseenlaskevien rahoituslaitosten luottokelpoisuutta säännöllisesti arvioimalla kyseisten laitosten luottokelpoisuutta riippumattomasti sekä antamalla niille sisäisiä luottoluokituksia ja tarkastelemalla näitä säännöllisesti;
- i) ne voidaan lunastaa realisointijakson aikana kolmen pankkipäivän kuluessa siitä hetkestä, jona maksut laiminlyövä arvopaperikeskus/pankkipalveluntarjoaja ei enää pysty täyttämään maksuvelvoitteitaan niiden erääntyessä;
- j) jäljempänä 34 artiklassa tarkoitettuja vaatimukset täyttäviä likvidejä varoja on käytettävissä riittävästi siihen asti, että pankkitakaus ja remburssi voidaan lunastaa, jos yksi linkillä yhdistetty arvopaperikeskus laiminlyö maksuja;
- k) riskiä siitä, että konsortio ei maksa koko pankkitakauksen ja remburssin määrää, voidaan vähentää seuraavasti:
- i) vahvistetaan asianmukaiset keskittymäraajat, joilla varmistetaan, että yksikään rahoituslaitos, mukaan lukien sen emo- ja tytäryhtiöt, ei ole mukana konsortiotakauksissa yli 10 prosentin osuudella remburssin kokonaismäärästä;
- ii) rajoitetaan pankkitakauksella ja remburssilla katettu luottovastuu joko pankkitakauksen kokonaismäärään vähennettynä 10 prosentilla tai niiden kahden luottolaitoksen takaamaan määrään, joiden osuus takauksen kokonaismäärästä on suurin, sen mukaan, kumpi on alhaisempi;
- iii) toteutetaan ylimääräisiä riskien vähentämistoimenpiteitä, kuten tehokkaita tappionjakojärjestelyitä, joita varten on vahvistettu selkeät säännöt ja menettelyt;
- l) järjestelyjä testataan ja tarkastellaan säännöllisesti asetuksen (EU) N:o 909/2014 41 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

II LUKU

VAKAVARAISUUSKEHYS LUOTTO- JA LIKVIDITEETTIRISKEJÄ VARTEN*17 artikla***Yleiset säännökset**

1. Kun sovelletaan toiminnan vakautta koskevia vaatimuksia luottoriskiiin, joka aiheutuu arvopaperikeskusten/pankkipalveluntarjoajien tarjoamista asetuksen (EU) N:o 909/2014 59 artiklan 3 ja 5 kohdassa tarkoitetuista pankkipalvelujen tyypisistä oheispalveluista kullekin arvopapereiden selvitysjärjestelmälle, arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on noudatettava kaikkia tässä luvussa säädettyjä luottoriskin seuraamista, mittaamista, hallintaa, raportointia ja julkistamista koskevia vaatimuksia seuraavien tekijöiden osalta:

▼B

- a) päivänsisäinen luottoriski ja yön yli -luottoriski;
- b) asianomainen vakuus ja muut vastaavat rahoitusvarat, joita käytetään suhteessa a alakohdassa tarkoitettuihin riskeihin;
- c) mahdolliset jäännösluottoriskit;
- d) takaisinmaksumenettelyt ja seuraamustasot.

2. Kun sovelletaan toiminnan vakautta koskevia vaatimuksia, jotka liittyvät arvopaperikeskusten/pankkipalveluntarjoajien tarjoamista asetuksen (EU) N:o 909/2014 59 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista pankkipalvelujen tyyppisistä oheispalveluista kullekin arvopapereiden selvitysjärjestelmälle aiheutuvaan likviditeettiriskiin, arvopaperikeskusten/pankkipalveluntarjoajan on noudatettava kaikkia seuraavia vaatimuksia:

- a) jaksossa 2 säädetty likviditeettiriskien seuraamista, mittaamista ja hallintaa sekä niistä raportoimista ja niiden julkistamista koskevat vaatimukset;
- b) asetuksessa (EU) N:o 575/2013 säädettyt muut kuin a alakohdassa tarkoitettujen likviditeettiriskien seuraamista, mittaamista ja hallintaa sekä niistä raportoimista ja niiden julkistamista koskevat vaatimukset.

*1 JAKSO****Luottoriski****18 artikla***Luottoriskien hallintajärjestelmä**

1. Sovellettaessa 17 artiklan 1 kohdan a alakohtaa arvopaperikeskusten/pankkipalveluntarjoajan on suunniteltava ja toteutettava toimintatapoja ja menettelyitä, jotka täyttävät seuraavat vaatimukset:

- a) päivänsisäisen luottoriskin ja yön yli -luottoriskin mittaaminen 1 alajakson mukaisesti;
- b) päivänsisäisen luottoriskin ja yön yli -luottoriskin seuraaminen 2 alajakson mukaisesti;
- c) päivänsisäisen luottoriskin ja yön yli -luottoriskin hallinta 3 alajakson mukaisesti;
- d) asetuksen (EU) N:o 909/2014 59 artiklan 3 kohdan c ja d alakohdassa tarkoitettujen vakuuksien tai muiden vastaavien rahoitusvarojen mittaaminen, seuraaminen ja hallinta tämän asetuksen I luvun mukaisesti;
- e) mahdollisia jäännösluottoriskejä koskevat analyysit ja suunnitelmat siitä, miten niihin puututaan, 4 alajakson mukaisesti;
- f) sen takaisinmaksumenettelyjen ja seuraamustasojen hallinta 5 alajakson mukaisesti;
- g) sen luottoriskeistä raportointi 6 alajakson mukaisesti;
- h) sen luottoriskien julkistaminen 7 alajakson mukaisesti.

▼B

2. Arvopaperikeskusten/pankkipalvelujentarjoajien on tarkasteltava uudelleen 1 kohdassa tarkoitettuja toimintatapoja ja menettelyitä vähintään kerran vuodessa.

3. Arvopaperikeskusten/pankkipalvelujentarjoajien on tarkasteltava uudelleen mainittuja toimintatapoja ja menettelyitä myös silloin, kun jompikumpi seuraavista tapahtumista toteutuu ja kun jompikumpi a tai b alakohdassa tarkoitetuista muutoksista vaikuttaa arvopaperikeskusten/pankkipalvelujentarjoajan vastuisiin:

- a) toimintatavat ja menettelyt muuttuvat olennaisesti;
- b) arvopaperikeskus/pankkipalvelujentarjoaja tekee vapaaehtoisesti muutoksen 19 artiklassa tarkoitetun arvioinnin seurauksena.

4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin toimintatapoihin ja menettelyihin on sisällyttävä luottoriskeihin liittyvän raportin laatiminen ja päivittäminen. Raporttiin on kuuluttava seuraavat tiedot:

- a) jäljempänä 19 artiklassa tarkoitetut muuttujat;
- b) edellä 13 artiklan mukaisesti sovelletut aliarvostukset vakuuden tyyppin mukaan ilmoitettuina;
- c) muutokset 3 kohdassa tarkoitettuihin toimintatapoihin tai menettelyihin.

5. Arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan hallintoelimen perustamien komiteoiden on tarkastettava 4 kohdassa tarkoitettu raportti kuukausittain. Kun arvopaperikeskus/pankkipalvelujentarjoaja on asetuksen (EU) N:o 909/2014 54 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti arvopaperikeskuksen nimeämä luottolaitos, 4 kohdassa tarkoitettu raportti on myös annettava arvopaperikeskuksen delegoidun asetuksen (EU) 2017/392 48 artiklalla perustetun riskinarviointikomitean saataville samalla tavalla kuukausittain.

6. Kun arvopaperikeskus/pankkipalvelujentarjoaja rikkoo yhtä tai useampaa 14 artiklassa tarkoitettua keskittymärajaa, sen on välittömästi ilmoitettava asiasta asianomaiselle riskinhallinnasta vastaavalle komitealleen, ja jos kyseessä on tämän artiklan 5 kohdassa tarkoitettu luottolaitos, sen on välittömästi tehtävä ilmoitus arvopaperikeskuksen riskinarviointikomitealle.

1 a l a j a k s o

Luottoriskien mittaaminen

19 artikla

Päivänsisäisen luottoriskin mittaaminen

1. Arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on tunnistettava ja mitattava päivänsisäiset luottoriskin vastuut ja ennakoitava päivänsisäiset suurimmat riskit sellaisten operatiivisten ja analyttisten välineiden avulla, jotka tunnistavat ja mittaavat päivänsisäiset luottoriskin vastuut ja kirjaavat erityisesti seuraavat muuttujat kustakin vastapuolesta:

▼B

- a) asetuksen (EU) N:o 909/2014 liitteessä olevassa C jaksossa tarkoitettujen pankkipalvelujen tyyppisten oheispalvelujen suurimmat ja keskimääräiset päivänsisäiset luottoriskit;
- b) kutakin lainaa ottavaa osallistujaa kohti olevat suurimmat ja keskimääräiset päivänsisäiset luottoriskit ja nämä luottoriskit kattavien vakuuksien tarkempi erittely;
- c) muita vastapuolia kohti olevat suurimmat ja keskimääräiset päivänsisäiset luottoriskit ja, jos ne on katettu vakuuksilla, nämä luottoriskit kattavien vakuuksien tarkempi erittely;
- d) päivänsisäisten osallistujille annettavien limiitillisten luottosopimusten kokonaisarvo;
- e) edellä b ja c alakohdassa tarkoitettujen luottoriskien tarkempi erittely koskee seuraavia:
 - i) edellä 10 artiklassa säädetyt vaatimukset täyttävät vakuudet,
 - ii) muut 11 artiklan 1 kohdan mukaiset vakuudet,
 - iii) muut 11 artiklan 2 kohdan mukaiset vakuudet,
 - iv) muut vastaavat rahoitusvarat 15 ja 16 kohdan mukaisesti.

2. Arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on suoritettava 1 kohdassa tarkoitettua mittaamista jatkuvasti.

Kun päivänsisäisten luottoriskien tunnistaminen ja mittaaminen ei ole mahdollista ulkoisten tietojen saatavuutta koskevan riippuvuuden vuoksi, arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on mitattava päivänsisäiset luottoriskit mahdollisimman usein ja vähintään päivittäin.

*20 artikla***Yön yli -luottoriskien mittaaminen**

Arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on mitattava asetuksen (EU) N:o 909/2014 liitteessä olevassa C jaksossa tarkoitettujen pankkipalvelujen tyyppisten oheispalvelujen yön yli -luottoriskit kirjaamalla edelliseltä päivältä olevat avoimet luottoriskit päivittäin pankkipäivän päättyessä.

*2 alajakso***Luottoriskien seuraaminen***21 artikla***Päivänsisäisten luottoriskien seuraaminen**

Kun seurataan päivänsisäistä luottoriskiä, arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on erityisesti

- a) seurattava jatkuvasti automaattisen raportointijärjestelmän avulla päivänsisäisiä luottoriskejä, jotka johtuvat asetuksen (EU) N:o 909/2014 liitteessä olevassa C jaksossa tarkoitetuista pankkipalvelujen tyyppisistä oheispalveluista;

▼B

- b) ylläpidettävä ainakin kymmenen vuoden ajan kirjanpitoa päivittäisistä suurimmista ja keskimääräisistä päivänsäisistä luottoriskeistä, jotka johtuvat asetuksen (EU) N:o 909/2014 liitteessä olevassa C jaksossa tarkoitetuista pankkipalvelujen tyypisistä oheispalveluista;
- c) kirjattava kustakin päivänsäisille luottoriskeille alttiina olevasta yhteisöstä johtuvat päivänsäiset luottoriskit, mukaan lukien seuraavat:
- i) liikkeeseenlaskijat,
 - ii) arvopaperikeskuksen ylläpitämän arvopapereiden selvitysjärjestelmän osallistajat yhteisön ja konsernin tasoilla,
 - iii) arvopaperikeskukset, joilla on yhteentoimivia linkkejä,
 - iv) pankit ja muut rahoituslaitokset, joita käytetään maksujen suorittamiseen tai vastaanottamiseen,
- d) kuvattava täydellisesti, miten luottoriskien hallintajärjestelmässä otetaan huomioon keskinäiset sidossuhteet ja moninkertaiset suhteet, joita arvopaperikeskuksella/pankkipalvelujentarjoajalla voi olla c alakohdassa tarkoitettujen yhteisöjen kanssa;
- e) eriteltävä kutakin vastapuolta kohti, miten arvopaperikeskus/pankkipalvelujentarjoaja seuraa päivänsäisten luottoriskiensa keskittymää, mukaan lukien c alakohdassa luetelluista yhteisöistä koostuvien konsernien yhteisöille olevat vastuut;
- f) eriteltävä, miten arvopaperikeskus/pankkipalvelujentarjoaja arvioi kerättyyn vakuuteen sovellettavan aliarvostuksen riittävyyden;
- g) eriteltävä, miten arvopaperikeskus/pankkipalvelujentarjoaja seuraa luottoriskien kattamista vakuuksilla ja muilla vastaavilla rahoitusvaroilla.

*22 artikla***Yön yli -luottoriskien seuraaminen**

Yön yli -luottoriskejä seurattaessa arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on yön yli -luottojen osalta

- a) pidettävä ainakin kymmenen vuoden ajan kirjaa todellisten päivän päättyessä vallitsevien luottoriskien yhteismäärästä;
- b) kirjattava a alakohdassa tarkoitettut tiedot päivittäin.

▼B

3 alajakso

Päivänsisäisten luottoriskien hallitseminen*23 artikla***Päivänsisäisten luottoriskien hallitsemista koskevat yleiset vaatimukset**

1. Kun hallitaan päivänsisäistä luottoriskiä, arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on
 - a) eriteltävä, miten se arvioi kaikkiin asetuksen (EU) N:o 909/2014 liitteessä olevassa C jaksossa lueteltuihin toimintoihin liittyvän luottoriskien hallintajärjestelmänsä rakenteen ja toiminnan;
 - b) myönnettävä ainoastaan sellaisia limiittisiä luottosopimuksia, jotka arvopaperikeskus/pankkipalvelujentarjoaja voi peruuttaa ehdoitta milloin tahansa ja ilman etukäteisilmoitusta arvopaperikeskuksen ylläpitämän arvopapereiden selvitysjärjestelmän lainaa ottaville osallistujille;
 - c) kun 16 artiklassa tarkoitettua pankkitakausta käytetään yhteentoimivissa linkeissä, arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on arvioitava ja analysoitava keskinäisiä yhteyksiä, joita voi syntyä siksi, että samat osallistajat toimivat mainitun pankkitakauksen takaajina.
2. Seuraavat saamiset vapautetaan 9–15 ja 24 artiklan soveltamisesta:
 - a) saamiset Euroopan keskuspankkijärjestelmän jäseniltä ja muilta jäsenvaltioiden elimiltä, jotka harjoittavat vastaavaa toimintaa, ja muilta unionin julkisilta elimiltä, joiden vastuulla on julkisen velan hoito tai jotka osallistuvat sen hoitoon unionissa;
 - b) saamiset joltakin asetuksen (EU) N:o 575/2013 117 artiklan 2 kohdassa luetellulta kansainväliseltä kehityspankilta;
 - c) saamiset joltakin asetuksen (EU) N:o 575/2013 118 artiklassa luetellulta kansainväliseltä organisaatiolta;
 - d) saamiset asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 8 kohdassa tarkoituilta keskushallinnon omistamilta julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta, joilla on erityiset keskushallinnon tarjoamat järjestelyt luottoriskiensä takaamiseksi;
 - e) sellaiset saamiset kolmansien maiden keskuspankeilta, jotka ovat kyseisen keskuspankin kotimaan valuutan määräisiä, jos komissio on antanut asetuksen (EU) N:o 575/2013 114 artiklan 7 kohdan mukaisen täytäntöönpanosäädöksen, jolla vahvistetaan, että kyseisen kolmannen maan soveltamia valvonta- ja sääntelyjärjestelyjä pidetään vähintään unionissa sovellettavia järjestelyjä vastaavina.

▼ B*24 artikla***Luottolimitit**

Kun hallinnoidaan päivänsisäisten luottojen riskiä ja kun asetetaan luottolimiittejä yksittäiselle lainaa ottavalle osallistujalle konsernitasolla, arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on noudatettava kaikkia seuraavia sääntöjä:

- a) sen on arvioitava lainaa ottavan osallistujan luottokelpoisuutta menetelmällä, joka ei tukeudu yksinomaan ulkopuolisiin lausuntoihin;
- b) sen on varmistettava, että osallistujan päivänsisäisten luottoriskien kattamiseksi toimittama vakuus ja muut vastaavat rahoitusvarat ovat niitä koskevien 9 ja 15 artiklan vaatimusten mukaisia;
- c) sen on asetettava lainaa ottavalle osallistujalle luottolimitit, jotka perustuvat moninkertaisiin suhteisiin, joita arvopaperikeskuksella/pankkipalvelujentarjoajalla on lainaa ottavan osallistujan kanssa, myös kun arvopaperikeskus/pankkipalvelujentarjoaja toimittaa samalle osallistujalle useamman kuin yhden asetuksen (EU) N:o 909/2014 liitteessä olevassa C jaksossa tarkoitetun pankkipalvelujen tyyppisen oheispalvelun;
- d) sen on otettava huomioon 34 artiklassa tarkoitettujen vaatimukset täyttävien likvidien varojen määrä;
- e) sen on tarkistettava lainaa ottavan osallistujan luottolimitit molempien seuraavien seikkojen varmistamiseksi:
 - i) kun lainaa ottavan osapuolen luottokelpoisuus huononee, luottolimiittejä tarkistetaan tai supistetaan,
 - ii) kun lainaa ottavan osapuolen toimittaman vakuuden arvo laskee, luoton saatavuutta vähennetään.
- f) sen on tarkistettava lainaa ottaville osapuolille myönnettyjä limiittilisiä luottosopimuksia vähintään vuosittain luoton tosiasiallisen käytönoton perusteella;
- g) sen on varmistettava, että yön yli -luottoriskin määrä sisällytetään osallistujalle myönnetyn luottolimitin käyttöön;
- h) sen on varmistettava, että se yön yli -luottoriskin määrästä, jota ei ole vielä korvattu, sisältyy seuraavan päivän päivänsisäisiin luottoriskeihin ja että se on luottolimitin rajoittama.

4 a l a j a k s o**Mahdolliset jäännösluottoriskit***25 artikla***Mahdolliset jäännösluottoriskit**

1. Edellä 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla toimintatavoilla ja nettelyillä on varmistettava, että mahdollisia jäännösluottoriskejä hallitaan myös silloin, kun vakuuden ja muun vastaavan rahoitusvaran realisoinnin jälkeinen arvo ei riitä kattamaan arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan luottoriskia.

▼B

2. Näissä toimintatavoissa ja menettelyissä on
- a) eriteltävä, miten mahdollisesti kattamatta jäävät luottotappiot jaetaan, mukaan lukien niiden mahdollisten varojen takaisinmaksu, jotka arvopaperikeskus/pankkipalvelujentarjoaja voi lainata likviditeetin myöntäjältä tällaisiin tappioihin liittyvien likviditeettivajeiden kattamiseksi;
 - b) arvioitava jatkuvasti niitä kehittyviä markkinaolosuhteita, jotka liittyvät sellaisen vakuuden ja muun vastaavan rahoitusvaran realisoinnin jälkeiseen arvoon, josta voi kehittyä mahdollinen jäännösluottoriski;
 - c) tarkennettava, että b alakohdassa tarkoitettuun arviointiin kuuluu menettely, jossa eritellään
 - i) toimet, joihin on ryhdyttävä b alakohdassa tarkoitettujen markkinaolosuhteiden huomioon ottamiseksi,
 - ii) edellä i alakohdassa tarkoitettujen toimien aikataulu,
 - iii) edellä b alakohdassa tarkoitettujen markkinaolosuhteiden seurauksena mahdollisesti suoritettavat luottoriskien hallintajärjestelmän päivitykset.
3. Arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan riskinarviointikomitealle ja tarvittaessa arvopaperikeskuksen riskinarviointikomitealle on ilmoitettava kaikista riskeistä, jotka voivat aiheuttaa mahdollisia jäännösluottoriskejä, ja asetuksen (EU) N:o 909/2014 60 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle on viipymättä ilmoitettava kyseisistä riskeistä.
4. Markkinoiden ja toimeliaisuuden muutoksia, jotka vaikuttavat päivänsäisiin luottoriskeihin, on analysoitava ja tarkasteltava uudelleen kuuden kuukauden välein, ja niistä on ilmoitettava arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan riskinarviointikomitealle ja tarvittaessa arvopaperikeskuksen riskinarviointikomitealle.

5 a l a j a k s o

Takaisinmaksumenettelyt ja seuraamustasot

26 artikla

Päivänsäisten luottojen takaisinmaksumenettelyt

1. ► **CI** Arvopaperikeskuksella/pankkipalvelujentarjoajalla on oltava 2 kohdan vaatimukset täyttävät tehokkaat takaisinmaksumenettelyt päivänsäisille luotoille. ◀
2. Päivänsäisten luottojen takaisinmaksumenettelyissä on määrätävä seuraamustasoista, joiden yon yli -luottoja ehkäisevä vaikutus on tehokas ja jotka erityisesti täyttävät molemmat seuraavat ehdot:
- a) ne ovat korkeampia kuin pankkien välisten rahamarkkinoiden vakuudellinen yon yli -markkinakorko ja sen keskuspankin maksuvalmiusluoton korko, joka on laskenut luottoriskin valuutan liikkeeseen;

▼B

- b) niissä huomioidaan luottoriskin valuutan rahoituskustannukset ja sen osallistujan luottokelpoisuus, jolla on yön yli -luottoriski.

6 alajakso

Luottoriskeistä raportointi

27 artikla

Päivänsisäisten riskien hallinnasta raportointi viranomaisille

1. Arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on raportoitava asetuksen (EU) N:o 909/2014 60 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle toimivaltaiselle viranomaiselle.
2. Arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on noudatettava kaikkia seuraavia raportointivaatimuksia:
 - a) sen on toimitettava ainakin kerran vuodessa laadullinen ilmoitus, jossa eritellään ne toimet, joihin on ryhdytty päivänsisäisten ja muiden luottoriskien mittaamiseksi, seuraamiseksi ja hallinnoimiseksi;
 - b) sen on ilmoitettava kaikista olennaisista muutoksista a alakohdan mukaisesti toteutettuihin toimiin välittömästi sen jälkeen, kun kyseiset olennaiset muutokset tapahtuvat;
 - c) sen on toimitettava 19 artiklassa tarkoitetut muuttajat kuukausittain.
3. Jos arvopaperikeskus/pankkipalvelujentarjoaja rikkoo tai on vaarassa rikkoa tämän asetuksen vaatimuksia, myös stressikausina, sen on välittömästi ilmoitettava asiasta toimivaltaiselle viranomaiselle ja toimittava tälle ilman aiheetonta viivytystä tarkka suunnitelma siitä, miten se aikoo täyttää vaatimukset pian uudelleen.
4. Kunnes tämän asetuksen ja asetuksen (EU) N:o 909/2014 vaatimuksia jälleen noudatetaan, arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on ilmoitettava 2 kohdassa tarkoitetuista vaatimuksista tapauksen mukaisesti päivittäin kunkin pankkipäivän päättyessä, jollei asiasta vastaava toimivaltainen viranomainen anna lupaa harvempaan ilmoittamiseen ja pidempään määräaikaan arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan yksilöllisen tilanteen ja sen toiminnan laajuuden ja monimuotoisuuden perusteella.

7 alajakso

Julkistaminen

28 artikla

Julkistaminen

Sovellettaessa 18 artiklan 1 kohdan h alakohtaa arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on vuosittain julkistettava kattava laadullinen ilmoitus, jossa eritellään, miten päivänsisäiset ja muut luottoriskit mitataan sekä miten niitä seurataan ja hallinnoidaan.

▼B

2 JAKSO

Likviditeettiriski

29 artikla

Likviditeettiriskiä koskevat yleiset säännöt

1. Sovellettaessa 17 artiklan 2 kohdan a alakohtaa arvopaperikeskuk-sen/pankkipalveluntarjoajan on suunniteltava ja toteutettava toimintata-poja ja menettelyitä, joilla
 - a) mitataan päivänsisäistä luottoriskiä ja yön yli -luottoriskiä 1 alajak-son mukaisesti;
 - b) seurataan päivänsisäistä luottoriskiä ja yön yli -luottoriskiä 2 alajak-son mukaisesti;
 - c) hallitaan likviditeettiriskiä 3 alajakson mukaisesti;
 - d) raportoidaan päivänsisäisestä luottoriskistä ja yön yli -luottoriskistä 4 alajakson mukaisesti;
 - e) julkistetaan kehykset ja välineet, jotka liittyvät likviditeettiriskien seuraamiseen, mittaamiseen ja hallintaan sekä niistä raportoimiseen 5 alajakson mukaisesti.
2. Kaikista yleisen likviditeettiriskikehyksen muutoksista on ilmoiteta-tava arvopaperikeskuk-sen/pankkipalvelujentarjoajan hallintoelimelle.

1 alajakso

Päivänsisäisten likviditeettiriskien mittaaminen

30 artikla

Päivänsisäisten likviditeettiriskien mittaaminen

1. Arvopaperikeskuk-sen/pankkipalvelujentarjoajan on otettava käyt-töön tehokkaat operatiiviset ja analyttiset välineet, joilla mitataan jat-kuvasti seuraavia muuttujia valuuttakohtaisesti:
 - a) likviditeetin päivänsisäinen enimmäiskäyttö laskettuna käyttämällä suurinta positiivista kumulatiivista nettopositiota ja suurinta negatii-vista kumulatiivista nettopositiota;
 - b) käytettävissä olevat likvidit kokonaisvarat pankkipäivän alussa jao-teltuina kaikkiin seuraaviin:
 - i) jäljempänä 34 artiklassa määritetyt vaatimukset täyttävät likvidit varat:

— liikkeeseen laskevaan keskuspankkiin talletetut käteisvarat,

▼B

- saatavilla olevat käteisvarat, jotka on talletettu toisiin 38 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin luottokelpoisiin rahoituslaitoksiin,
 - sitovat limiitilliset luottosopimukset tai vastaavat järjestelyt,
 - varat, jotka täyttävät tämän asetuksen 10 artiklan ja 11 artiklan 1 kohdan vaatimukset, joita sovelletaan vakuuksiin tai rahoitusvälineet, jotka täyttävät delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/392 asetetut vaatimukset, ja ovat helposti saatavilla ja vaihdettavissa käteisvaroihin käyttäen 38 artiklassa tarkoitettuja ennalta sovittuja ja erittäin luotettavia rahoitusjärjestelyjä,
 - edellä 10 artiklassa ja 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut vakuudet,
- ii) muut kuin vaatimukset täyttävät likvidit varat, mukaan lukien sitomattomat limiitilliset luottosopimukset,
- c) kaikkien seuraavien kokonaisarvo:
- i) päivänsisäiset likviditeetin ulosvirtaukset, myös ne, joilla on kellonajan tarkkuudella määritelty päivänsisäinen määräaika,
 - ii) maksujen toteutukseen liittyvät velvoitteet muissa arvopapereiden selvitysjärjestelmissä, joissa arvopaperikeskuksen, jolle arvopaperikeskus/pankkipalvelujentarjoaja toimii selvitysosapuolena, on toimitettava positioita,
 - iii) velvoitteet, jotka liittyvät arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan markkinatoimiin, kuten rahamarkkinatransaktioiden tai vakuusvajemaksujen toimittaminen tai palauttaminen,
 - iv) muut maksut, jotka ovat arvopaperikeskuksen ja arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan maineen kannalta merkittäviä.

2. Kutakin sellaista arvopapereiden selvitysjärjestelmän valuuttaa varten, jolle arvopaperikeskus/pankkipalvelujentarjoaja toimii selvitysosapuolena, arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on seurattava likviditeettitarpeita, jotka johtuvat kustakin yhteisöstä, jota kohtaan arvopaperikeskuksella/pankkipalvelujentarjoajalla on likviditeettiriski.

*31 artikla***Yön yli -likviditeettiriskien mittaaminen**

Yön yli -likviditeettiriskien osalta arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on jatkuvasti vertailtava likvidejä varojaan likviditeettitarpeeseensa, kun kyseiset tarpeet johtuvat yön yli -luottojen käytöstä, kutakin arvopapereiden selvitysjärjestelmän toimitusvaluuttaa varten, jolle arvopaperikeskus/pankkipalvelujentarjoaja toimii selvitysosapuolena.

2 alajakso

Päivänsisäisten likviditeettiriskien seuraaminen

32 artikla

Päivänsisäisten likviditeettiriskien seuraaminen

1. Arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on laadittava raportti ottamistaan päivänsisäisistä likviditeettiriskeistä ja päivitettävä sitä. Raportin on sisällettävä ainakin

- a) edellä 30 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut muuttujat;
- b) arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan riskinottohalu;
- c) rahoitusta koskeva valmiussuunnitelma, jossa kuvataan sovellettavat korjaustoimenpiteet, kun riskinottohalu häiriintyy.

Arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan riskinarviointikomitean ja arvopaperikeskuksen riskinarviointikomitean on tarkasteltava ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua raporttia kuukausittain.

2. Kutakin arvopapereiden selvitysjärjestelmän toimitusvaluuttaa varten, jolle arvopaperikeskus/pankkipalvelujentarjoaja toimii selvitysosapuolena, arvopaperikeskuksella/pankkipalvelujentarjoajalla on oltava tehokkaat operatiiviset ja analyyttiset välineet, joilla seurataan lähes reaaliaikaisesti sen päivänsisäisiä likviditeettipositioita sen odotettavissa olevien toimintojen ja saatavilla olevien varojen taseiden ja jäljellä olevan päivänsisäisen likviditeetikapasiteetin perusteella. Arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on

- a) pidettävä ainakin kymmenen vuoden ajan kirjaa päivittäisestä suurimmasta positiivisesta kumulatiivisesta päivänsisäisestä nettopositioista ja suurimmasta negatiivisesta kumulatiivisesta päivänsisäisestä nettopositioista kutakin arvopapereiden selvitysjärjestelmän toimitusvaluuttaa varten, jolle se toimii selvitysosapuolena;
- b) seurattava päivänsisäisiä likviditeettiriskejään jatkuvasti verrattuna suurimpaan koskaan kirjattuun päivänsisäiseen likviditeettiriskiin.

33 artikla

Yön yli -likviditeettiriskien seuraaminen

Yön yli -likviditeettiriskien osalta arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on noudatettava molempia seuraavia vaatimuksia:

- a) sen on pidettävä ainakin kymmenen vuoden ajan kirjaa yön yli -luottojen käytöstä aiheutuvista likviditeettiriskeistä kutakin sellaista arvopapereiden selvitysjärjestelmän valuuttaa varten, jolle se toimii selvitysosapuolena;
- b) sen on seurattava myönnetyn yön yli -luoton luomaa likviditeettiriskeä verrattuna suurimpaan koskaan kirjattuun myönnetyn yön yli -luoton aiheuttamaan likviditeettiriskiin.

▼B

3 alajakso

Likviditeettiriskin hallinta*34 artikla***Vaatimukset täyttävät likvidit varat**

Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on vähennettävä vastaavia kunkin valuutan määräisiä likviditeettiriskejä, päivänsisäiset likviditeettiriskit mukaan lukien, käyttämällä mitä tahansa seuraavista vaatimukset täyttävistä likvideistä varoista:

- a) liikkeeseen laskevaan keskuspankkiin talletetut käteisvarat;
- b) saatavilla olevat käteisvarat, jotka on talletettu johonkin 38 artiklan 1 kohdassa yksilöidyistä luottokelpoisista rahoituslaitoksista;
- c) sitovat limiitilliset luottosopimukset tai vastaavat sopimukset;
- d) varat, jotka täyttävät tämän asetuksen 10 artiklan ja 11 artiklan 1 kohdan vaatimukset, joita sovelletaan vakuuksiin tai rahoitusvälineet, jotka täyttävät delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/392 asetetut vaatimukset, ja ovat helposti saatavilla ja vaihdettavissa käteisvaroihin käyttäen ennalta sovittuja ja erittäin luotettavia rahoitusjärjestelyjä tämän asetuksen 38 artiklan mukaisesti;
- e) edellä 10 artiklassa ja 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut vakuudet.

*35 artikla***Päivänsisäisen likviditeettiriskin hallitseminen**

1. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on kunkin sellaisen arvopapereiden selvitysjärjestelmän valuuttaa varten, jolle se toimii selvitysosapuolena,

- a) arvioitava kaikkien tarjottujen pankkipalvelujen tyyppisten oheispalvelujen päivänsisäisiä likviditeetin sisään- ja ulosvirtauksia;
- b) ennakoitava kyseisten virtausten päivänsisäinen ajoitus;
- c) ennustettava päivänsisäiset likviditeettitarpeet, jotka voivat esiintyä eri aikoihin päivän aikana.

2. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on kunkin sellaisen arvopapereiden selvitysjärjestelmän valuuttaa varten, jolle se toimii selvitysosapuolena,

- a) järjesteltävä riittävän päivänsisäisen rahoituksen hankinta päivänsisäisten tavoitteiden saavuttamiseksi, koska tavoitteet asetetaan 1 kohdassa tarkoitetun analyysin perusteella;

▼B

- b) hallittava vakuutta, joka on tarpeen päivänsisäisten varojen hankkimiseksi stressitilanteissa, ottaen huomioon 13 artiklan mukaiset aliarvostukset ja 14 artiklan mukaiset keskittymäraajat ja oltava valmis muuttamaan se käteisvaroiksi;
- c) hallittava likviditeetin ulosvirtaustensa ajoitusta päivänsisäisten taivoitteiden mukaisesti;
- d) otettava käyttöön järjestelyt, joilla se voi puuttua päivänsisäisten likviditeettivirtojen odottamattomiin häiriöihin.

3. Jotta arvopaperikeskus/pankkipalvelujentarjoaja täyttää vaatimukset täyttäviä likvidejä varoja koskevat vähimmäisvaatimuksensa, sen on tunnistettava riskit, joille se olisi alttiina vähintään kahden sellaisen osallistujan maksulaiminlyönnistä – mukaan lukien näiden emo- ja tytäryhtiöt – joista sille aiheutuu suurin likviditeettiriski ja hallittava niitä.

4. Edellä 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettuja päivänsisäisten likviditeettivirtojen odottamattomia häiriöitä varten arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on määriteltävä äärimmäisiä mutta mahdollisia skenaarioita, joihin kuuluvat tarvittaessa 36 artiklan 7 kohdassa mainitut skenaariot ja jotka perustuvat vähintään yhteen seuraavista tekijöistä:

- a) sarja historiallisia skenaarioita, joihin kuuluvat äärimmäiset markkinaliikkeet viimeksi kuluneiden 30 vuoden ajalta tai sellaiselta ajankaksolta, jolta on saatavissa luotettavia tietoja, ja jotka olisivat altistaneet arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan suurimmalle rahoitusriskille, jollei arvopaperikeskus/pankkipalvelujentarjoaja osoita, ettei tällainen suurten historiallisten hintaliikkeiden skenaario ole enää mahdollinen;
- b) erilaiset mahdolliset tulevat skenaariot, jotka täyttävät seuraavat ehdot:
 - i) ne perustuvat johdonmukaisiin oletuksiin markkinoiden volatiliiteetista sekä hintakorrelaatiosta eri markkinoilla ja rahoitusvälineissä;
 - ii) ne tukeutuvat sekä määrällisiin että laadullisiin arviointeihin mahdollisista markkinaolosuhteista, mukaan lukien markkinoille pääsyn häiriöt tai sääntöjenvastaisuudet sekä vakuuksien realisointiarvon pienenemiseen ja markkinalikviditeetin vähenemiseen, jos vakuudeksi on hyväksytty muita kuin käteisvaroja.

5. Edellä 2 kohtaa sovellettaessa arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on otettava huomioon myös seuraavat tekijät:

- a) arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan rakenne ja toiminta, myös liittyen 30 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin yhteisöihin ja linkillä yhdistettyihin finanssimarkkinoiden infrastruktuureihin tai muihin yhteisöihin, jotka voivat muodostaa olennaisen likviditeettiriskin arvopaperikeskukselle/pankkipalvelujentarjoajalle ja tarvittaessa kattavat useamman päivän ajanjakson;

▼B

- b) arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan osallistujien väliset vahvat suhteet tai samankaltaiset riskit, myös osallistujien ja niiden emo- ja tytäryhtiöiden välillä;
- c) arvio osallistujien useiden maksukyvyttömyyksien todennäköisyydestä ja tällaisten maksukyvyttömyyksien mahdollisista vaikutuksista osapuoliin;
- d) edellä c kohdassa tarkoitettujen useiden maksukyvyttömyyksien vaikutus arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan kassavirtoihin, likviditeettireserviin ja selviytymismahdollisuuksiin;
- e) se, osoittaako mallintaminen erilaisia vaikutuksia, joita talouteen liittyvällä stressillä voi olla sekä arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan varoihin että sen likviditeetin sisään- ja ulosvirtauksiin.

6. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on vähintään kerran vuodessa tarkasteltava uudelleen, tarvittaessa arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan riskinarviointikomiteaa kuullen, historiallisia ja hypoteettisia skenaarioita, joita se on käyttänyt äärimmäisten mutta mahdollisten markkinaolosuhteiden yksilöimiseksi. Kyseisiä skenaarioita on tarkasteltava uudelleen tätä useammin, jos skenaarioita on aiheellista mukauttaa sen vuoksi, että markkinamuutokset tai arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan toimet vaikuttavat oletuksiin, joihin skenaariot perustuvat.

7. Likviditeettiriskikehyksessä on tarkasteltava määrällisesti ja laadullisesti sitä, missä laajuudessa äärimmäisiä vakuuden tai varojen hintaliikkeitä saattaisi esiintyä samanaikaisesti useilla yksilöidyillä markkinoilla. Kehyksessä on otettava huomioon, että historialliset hintakorrelaatiot eivät välttämättä ole enää sovellettavissa äärimmäisissä mutta mahdollisissa markkinaolosuhteissa. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on myös otettava huomioon tässä artiklassa tarkoitetuissa stressitesteissään mahdolliset ulkoiset riippuvuutensa.

8. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on määritettävä, miten 30 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja päivänsäisen seuraamisen muuttujia käytetään tarvittavan päivänsäisen rahoituksen asianmukaisen arvon laskentaan. Sen on kehitettävä sisäiset puitteet sen arvioimiseksi, mikä olisi likvidien varojen mielekäs arvo, jotta niiden katsotaan riittävän päivänsäisten vastuiden kattamiseen, ottaen huomioon erityisesti kaikki seuraavat seikat:

- a) likvidien varojen oikea-aikainen seuraaminen, joka koskee muun muassa varojen laatua, keskittymistä ja välitöntä saatavuutta;
- b) asianmukainen toimintatapa niiden markkinaolosuhteiden seuraamiseksi, jotka voivat vaikuttaa päivänsäisten vaatimukset täyttävien likvidien varojen likviditeettiin;
- c) päivänsäisten vaatimukset täyttävien likvidien varojen arvo, joka arvioidaan ja kalibroidaan stressikausien markkinaolosuhteiden mukaisesti, mukaan lukien 36 artiklan 7 kohdassa tarkoitettut skenaariot.

▼ B

9. Arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on varmistettava, että sen likvidit varat ovat erityisen maksuvalmiuden hallintatoiminnon valvonnassa.

10. Arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan likviditeettiriskikehykseen on kuuluttava asianmukaiset hallintajärjestelyt, jotka liittyvät niiden vaatimukset täyttävien likvidien varojen kokonaismäärään ja muotoon, joita arvopaperikeskus/pankkipalvelujentarjoaja hallitsee, ja lisäksi olennaiset ja riittävät asiakirjat sekä erityisesti yksi seuraavista:

a) sen likvidien varojen asettaminen erilliselle tilille, joka on maksuvalmiuden hallintatoiminnon välittömässä hallinnossa ja jota voidaan käyttää ainoastaan ehdollisen rahoituksen lähteenä stressikausien aikana;

b) sisäisten järjestelmien ja tarkastusten käyttöön ottaminen, jotta maksuvalmiuden hallintatoiminto voi harjoittaa tehokasta operatiivista valvontaa molempien seuraavien toimintojen suorittamiseksi:

i) likvidien varojen rahaksi muuntaminen milloin tahansa stressikauden aikana,

ii) pääsy ehdollisiin varoihin rikkomatta voimassa olevia liiketoiminta- tai riskinhallintastrategioita, niin ettei omaisuuserää sisällytetä maksuvalmiuspuskuriin, kun sen myynti korvaamatta sitä stressikauden aikana loisi avoimen riskiposition, joka ylittäisi arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan sisäiset rajoitukset,

c) yhdistelmä a ja b alakohtien vaatimuksista, jos sillä voidaan varmistaa vertailukelpoinen tulos.

11. Tässä artiklassa olevia vaatimuksia, jotka koskevat arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan likviditeettiriskikehystä, on tarvittaessa sovellettava myös rajatylittäviin riskeihin ja valuuttariskeihin.

12. Arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on tarkasteltava uudelleen 2, 3 ja 11 kohdassa tarkoitettuja menettelyjä vähintään kerran vuodessa, ottaen huomioon kaikki merkitykselliset markkinamuutokset sekä vastuiden laajuus ja keskittyminen.

*36 artikla***Likvidien rahoitusvarojen riittävyyden stressitestausta**

1. Arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on määritettävä likvidien rahoitusvarojen riittävyys asianomaisella valuuttatasolla ja testattava sitä säännöllisen ja tiukan stressitestin avulla, joka täyttää kaikki seuraavat vaatimukset:

a) se suoritetaan 4 ja 5 kohdassa tarkoitettujen tekijöiden ja 6 kohdassa tarkoitettujen skenaarioiden perusteella;

▼ B

b) siinä testataan säännöllisesti menettelyitä, joilla arvopaperikeskus/pankkipalvelujentarjoaja saa käyttöönsä likviditeetin myöntäjältä vaatimukset täyttävät likvidit varat, käyttäen päivänsisäisiä skenaarioita;

c) se täyttää 2–6 kohdassa olevat vaatimukset.

2. Arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on varmistettava käyttäen ainakin tiukkaa asianmukaista huolellisuutta ja stressitestausta, että jokaisella likviditeetin myöntäjällä, joka toimittaa sille 34 artiklassa säädettyjä vähimmäisvaatimukset täyttäviä likvidejä varoja, on riittävästi tietoa asiaan liittyvän likviditeettiriskin ymmärtämiseksi ja hallitsemiseksi sekä valmiudet noudattaa asetuksen (EU) N:o 909/2014 59 artiklan 4 kohdan d ja e alakohdassa tarkoitettujen ennalta sovittujen ja erittäin luotettavien rahoitusjärjestelyjen ehtoja.

3. Arvopaperikeskuksella/pankkipalvelujentarjoajalla on oltava säännöt ja menettelyt, joilla voidaan puuttua sen stressitestien osoittamaan likvidien rahoitusvarojen riittämättömyyteen.

4. Jos 32 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu sovittu riskinottohalu heikkenee stressitestien seurauksena, arvopaperikeskuksella/pankkipalvelujentarjoajalla on

a) velvollisuus tehdä ilmoitus stressitestien tuloksesta omalle ja tarvittaessa arvopaperikeskuksen riskinarviointikomitealle;

b) velvollisuus tarkastella uudelleen ja mukauttaa 32 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettua valmiussuunnitelmaa, jos riskinottohalun heikentymistä ei voida korjata päivän päättymiseen mennessä;

c) oltava säännöt ja menettelyt, joilla arvioidaan ja mukautetaan sen likviditeettiriskin hallintajärjestelmän ja likviditeetin myöntäjien riittävyyttä stressitestien ja tulosten analyysien perusteella.

5. Stressitestiskenaariot, joita käytetään likvidien rahoitusvarojen stressitestauksessa, on suunniteltava niin, että niissä otetaan huomioon arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan rakenne ja toiminta, ja niihin on kuuluttava kaikki yhteisöt, jotka voivat altistaa arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan olennaiselle likviditeettiriskille.

6. Stressitestiskenaariot, joita käytetään vaatimukset täyttävien likvidien rahoitusvarojen stressitestauksessa, on suunniteltava niin, että niissä otetaan huomioon arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan vähintään kahden sellaisen osallistujan yksittäinen tai yhdistetty maksulaiminlyönti – mukaan lukien näiden emo- ja tytäryhtiöt – joista sille aiheutuu suurin likviditeettiriski.

▼B

7. Stressitestiskenaariot, joita käytetään likvidien rahoitusvarojen stressitestauksessa, on suunniteltava niin, että niissä otetaan huomioon useita äärimmäisiä mutta mahdollisia skenaarioita, jotka kattavat lyhytaikaisen ja pitkittyneen stressitilanteen sekä laitokohtaisen ja markkinoiden laajuisen stressitilanteen, mukaan lukien:

- a) aikataulun mukaisten osallistujilta tulevien maksujen vastaanottamatta jääminen;
- b) arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan yhden likviditeetin myöntäjän, kuten esimerkiksi asetuksen (EU) N:o 909/2014 59 artiklan 4 kohdan e alakohdassa tarkoitetun likviditeetin myöntäjän, säilyttäjäpankin, kirjeenvaihtajapankin tai minkä tahansa vastaavan infrastruktuurin, myös yhteentoimivien arvopaperikeskusten, tilapäinen laiminlyönti tai kyvyttömyys myöntää likviditeettiä;
- c) samanaikaiset paineet rahoitus- ja varallisuusmarkkinoilla, mukaan lukien vaatimukset täyttävien likvidien varojen arvon alentuminen;
- d) ulkomaanvaluutan vaihdettavuuteen ja valuuttamarkkinoille pääsyyn kohdistuva stressi;
- e) arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan maineen haitalliset muutokset, joiden vuoksi tietyt likviditeetin myöntäjät peruvat likviditeetin myöntämisen;
- f) toistuvasti aiemmin tapahtuneet tilanteet, joissa vakuuden tai varojen hinnat vaihtelevat voimakkaasti;
- g) muutokset luoton saatavuudessa markkinoilla.

8. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on määritettävä asetuksen (EU) N:o 909/2014 59 artiklan 4 kohdan c alakohdassa tarkoitetut tärkeät valuutat soveltamalla seuraavia toimenpiteitä annetussa järjestyksessä:

- a) valuutat asetetaan järjestykseen korkeimmasta alhaisimpaan käyttäen perusteena kolmen suurimman päivittäisen negatiivisen kumulatiivisen nettoposition keskiarvoa muunnettuna euroiksi 12 kuukauden jakson aikana;
- b) pidetään tärkeinä seuraavia seikkoja:
 - i) tärkeimmät unionin valuutat, jotka täyttävät delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/392 esitetyt ehdot,
 - ii) kaikki muut valuutat, kunnes a alakohdan mukaisesti mitattu suurimman negatiivisen kumulatiivisen nettoposition keskiarvojen yhteenlaskettu määrä on vähintään 95 prosenttia kaikille valuutoille.

9. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on määritettävä ja päivitettävä 8 kohdassa tarkoitetut tärkeät valuutat säännöllisesti, kuitenkin vähintään kerran kuukaudessa. Sen on määrittävä säännöissään, että stressitilanteissa tilapäiset toimituspalvelut muilla kuin tärkeillä valuutoilla voitaisiin toteuttaa niitä vastaavalla tärkeän valuutan arvolla.

37 artikla

Ennakoimattomat ja mahdollisesti kattamattomat likviditeettivajeet

1. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on vahvistettava sääntöjä ja menettelyjä, jotta päivänsisäisiä ja usean päivän mittaisia maksuvelvoitteita voidaan toimittaa oikea-aikaisesti sen osallistujien yksilöllisen tai yhteisen maksulaiminlyönnin seurauksena. Kyseisten sääntöjen ja menettelyiden on sisällettävä määräyksiä maksukyvyttömyydestä johtuvien ennakoimattomien ja mahdollisesti kattamattomien likviditeettivajeiden varalta, jotta voidaan välttää saman päivän maksuvelvoitteiden suorittamisen kumoutuminen, purkautuminen tai viivästyminen.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuilla säännöillä ja menettelyillä varmistetaan, että arvopaperikeskuksella/pankkipalveluntarjoajalla on pääsy käteistalletuksiin tai käteistalletusten yön yli -sijoituksiin ja käytössään menettely, jolla se voi täydentää mahdollisia stressitilanteessa käytettyjä likvidejä varoja, jotta se voi jatkaa toimintaansa turvallisella ja kestäväällä tavalla.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut säännöt ja menettelyt sisältävät vaatimuksia, jotka koskevat:

a) muuttuvien likviditeettitarpeiden jatkuvaa analyysiä, jonka avulla voidaan tunnistaa tapahtumat, jotka voivat kehittyä ennakoimattomiksi ja mahdollisesti kattamattomiksi likviditeettivajeiksi, mukaan lukien suunnitelma rahoitusjärjestelyiden uudistamisesta ennen niiden vanhentumista;

b) sääntöjen ja menettelyiden säännöllistä käytännön testausta.

4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin sääntöihin ja menettelyihin on liitettävä menettely, jossa kuvataan miten mahdolliset likviditeettivajeet on hoidettava ilman aiheetonta viivytystä, tarvittaessa myös päivittämällä likviditeettiriskin hallintajärjestelmä.

5. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa säännöissä ja menettelyissä on määrättävä myös siitä,

a) millä tavalla arvopaperikeskuksella/pankkipalveluntarjoajalla on pääsy käteistalletuksiin tai käteistalletusten yön yli -sijoituksiin;

b) miten arvopaperikeskus/pankkipalveluntarjoaja toteuttaa päivän markkinatransaktiot;

c) miten arvopaperikeskus/pankkipalveluntarjoaja voi hyödyntää ennalta sovittuja likviditeettilimiittejä.

6. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin sääntöihin ja menettelyihin on sisällyttävä arvopaperikeskukselle/pankkipalveluntarjoajalle asetettu vaatimus ilmoittaa kaikista likviditeettiriskeistä, jotka voivat aiheuttaa ennakoimattomia ja mahdollisesti kattamattomia likviditeettivajeita

a) arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan riskinarviointikomitealle ja tarvittaessa arvopaperikeskuksen riskinarviointikomitealle;

▼B

- b) asetuksen (EU) N:o 909/2014 60 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle, tämän asetuksen 39 artiklassa tarkoitettulla tavalla.

*38 artikla***Järjestelyt vakuuden tai sijoituksen käteisvaroiksi muuntamiseksi ennalta sovituilla ja erittäin luotettavilla rahoitusjärjestelyillä**

1. Sovellettaessa asetuksen (EU) N:o 909/2014 59 artiklan 4 kohdan e alakohtaa luottokelpoisiin rahoituslaitoksiin kuuluvat:

- a) direktiivin 2013/36/EU 8 artiklan mukaisesti toimiluvan saanut luottolaitos, jonka osalta arvopaperikeskus/pankkipalveluntarjoaja voi osoittaa luottoriskin olevan vähäinen sellaisen sisäisen arvioinnin perusteella, joka perustuu selkeästi määriteltyyn ja objektiiviseen menetelmään, joka ei tukeudu yksinomaan ulkopuolisiin lausuntoihin;

- b) kolmannen maan rahoituslaitos, joka täyttää kaikki seuraavat edellytykset:

- i) siihen sovelletaan toiminnan vakautta koskevia sääntöjä ja se täyttää niistä sellaiset, joiden katsotaan olevan vähintään yhtä tiukat kuin ne, joista on säädetty direktiivissä 2013/36/EU ja asetuksessa (EU) N:o 575/2013,
- ii) sillä on toimivat tilinpäätöskäytännöt, säilytysmenettelyt ja sisäiset valvontatoimet,
- iii) sen luottoriski on vähäinen arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan tekemän sisäisen arvioinnin perusteella, joka perustuu selkeästi määriteltyyn ja objektiiviseen menetelmään, joka ei tukeudu yksinomaan ulkopuolisiin lausuntoihin,
- iv) se ottaa huomioon riskit, jotka aiheutuvat kyseisen kolmannen maan rahoituslaitoksen sijoittautumisesta tiettyyn maahan.

2. Kun arvopaperikeskus/pankkipalveluntarjoaja aikoo perustaa ennalta sovitun ja erittäin luotettavan rahoitusjärjestelyn 1 kohdan mukaisen luottokelpoisen rahoituslaitoksen kanssa, se saa käyttää ainoastaan niitä rahoituslaitoksia, jotka voivat saada luottoa joko välittömästi tai saman konsernin yhteisöjen kautta ainakin siltä keskuspankilta, joka laskee liikkeeseen ennalta sovitussa rahoitusjärjestelyssä käytetyn valuutan.

3. Sen jälkeen, kun ennalta sovittu ja erittäin luotettava rahoitusjärjestely on perustettu jonkin 1 kohdassa mainitun laitoksen kanssa, arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on jatkuvasti seurattava kyseisten rahoituslaitosten luottokelpoisuutta:

- a) arvioimalla kyseisten laitosten luottokelpoisuutta säännöllisesti ja riippumattomasti;
- b) antamalla rahoituslaitoksille, joiden kanssa arvopaperikeskus on perustanut ennalta sovitun ja erittäin luotettavan rahoitusjärjestelyn, sisäisiä luottoluokituksia ja tarkastelemalla näitä säännöllisesti.

▼ B

4. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on tiiviisti seurattava ja valvottava sellaisen likviditeettiriskinsä keskittymistä, joka liittyy kuhunkin rahoituslaitokseen, joka on mukana ennalta sovitussa ja erittäin luotettavassa rahoitusjärjestelyssä, mukaan lukien tämän emo- ja tytäryhtiöt.

5. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan likviditeettiriskin hallintajärjestelmään on sisällyttävä vaatimus, joka koskee keskittymärajojen vahvistamista ja jonka mukaan

a) keskittymäraajat vahvistetaan valuutakohtaisesti;

b) jokaista merkittävää valuuttaa varten on otettava käyttöön vähintään kaksi järjestelyä;

c) arvopaperikeskus/pankkipalveluntarjoaja ei saa olla liian riippuvainen yksittäisestä rahoituslaitoksesta, kun kaikki valuutat otetaan huomioon.

Sovellettaessa b alakohtaa merkittäviksi valuutoiksi katsotaan vähintään ylimmät 50 prosenttia 36 artiklan 8 kohdan mukaisesti määritellyistä tärkeimmistä valuutoista. Kun valuutta on määritelty merkittäväksi valuutaksi, sitä pidetään merkittävänä kolmen kalenterivuoden ajan määrittelypäivästä lähtien.

6. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan, joka voi saada rutiinilainan liikkeeseenlaskijana olevalta keskuspankilta, katsotaan täyttävän 5 kohdan b alakohdan vaatimukset siltä osin kuin sillä on panttauskelpoinen vakuus asianomaiselle keskuspankille.

7. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on jatkuvasti seurattava ja valvottava likviditeettiriskinsä keskittymärajoja likviditeetin myöntäjiä kohtaan, lukuun ottamatta niitä jotka mainitaan 6 kohdassa, ja toteutettava toimintatapoja ja menettelyitä varmistaakseen, että sen mihin tahansa yksittäiseen rahoituslaitokseen liittyvä kokonaisriski pysyy 5 kohdan mukaisesti määriteltyjen keskittymärajojen sisäpuolella.

8. Arvopaperikeskuksen/pankkipalveluntarjoajan on tarkasteltava uudelleen likviditeettiriskinsä keskittymärajoja koskevia toimintatapoja ja menettelyitä likviditeetin myöntäjiä kohtaan, lukuun ottamatta niitä, jotka mainitaan 6 kohdassa, vähintään kerran vuodessa ja aina, kun tapahtuu olennainen muutos, joka vaikuttaa sen riskivastuisiin yksittäisessä rahoituslaitoksessa.

9. Kun arvopaperikeskus/pankkipalveluntarjoaja raportoi toimivaltaiselle viranomaiselle 39 artiklan mukaisesti, sen on ilmoitettava seuraavat seikat:

a) kaikki merkittävät muutokset toimintatapoihin ja menettelyihin, jotka koskevat sen tämän artiklan mukaisesti määritettyihin likviditeetin myöntäjiin sovellettavia keskittymärajoja;

b) tapaukset, joissa se ylittää toimintatavoissa ja menettelyissä kuvatun ja 5 kohdassa tarkoitetun likviditeetin myöntäjiin sovellettavan keskittymärajan.

▼B

10. Jos likviditeetin myöntäjiin sovellettava keskittymäraja ylitetään, arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on ilman aiheetonta viivytystä korjattava ylitys ryhtymällä riskien vähentämistoimenpiteisiin, joihin 7 kohdassa viitataan.

11. Arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on varmistettava, että sillä on vakuussopimuksen mukaan mahdollisuus saada vakuus nopeasti käyttöönsä, jos asiakas laiminlyö maksujaan, ottaen huomioon ainakin asiakkaan vakuudeksi asettamien varojen luonne, suuruus, laatu, erääntymisaika ja sijaintipaikka.

12. Jos arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan vakuutena käyttämät varat ovat muun kolmantena osapuolena toimivan yhteisön pitämällä arvopaperitileillä, arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on varmistettava, että kaikki seuraavat ehdot täyttyvät:

- a) se pystyy seuraamaan reaaliaikaisesti vakuutena olevia varoja;
- b) vakuus on eroteltu muista lainaa ottavan osallistujan arvopapereista;
- c) kyseisen kolmantena osapuolena olevan yhteisön kanssa tehdyt järjestelyt estävät arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan varojen menettämisen.

13. Arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on toteutettava ennalta kaikki tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että vaatimukset, joita se kohdistaa vakuudeksi asetettuun rahoitusvälineeseen, ovat täytäntöönpanokelpoisia.

14. Arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on kyettävä saamaan pääsy 10 artiklassa ja 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin muihin kuin käteisvaroihin, ja muuntamaan ne käteisvaroiksi, saman päivän aikana asetuksen (EU) N:o 909/2014 59 artiklan 4 kohdan d alakohdan mukaisesti perustettujen ennalta sovittujen ja erittäin luotettavien järjestelyjen avulla.

4 alajakso

Likviditeettiriskeistä raportointi*39 artikla***Päivänsisäisten riskien hallinnasta raportointi toimivaltaisille viranomaisille**

1. Arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on raportoitava asetuksen (EU) N:o 909/2014 60 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle toimivaltaiselle viranomaiselle.

2. Arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on noudatettava kaikkia seuraavia raportointivaatimuksia:

- a) sen on toimitettava ainakin kerran vuodessa laadullinen ilmoitus, jossa eritellään kaikki toimet, joihin on ryhdytty päivänsisäisten ja muiden likviditeettiriskeiden mittaamiseksi, seuraamiseksi ja hallinnoimiseksi;

▼B

b) sen on ilmoitettava kaikista olennaisista muutoksista a alakohdan mukaisesti toteutettuihin toimiin välittömästi sen jälkeen, kun kyseiset olennaiset muutokset tapahtuvat;

c) sen on toimitettava 30 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut muuttujat kuukausittain.

3. Jos arvopaperikeskus/pankkipalvelujentarjoaja rikkoo tai on vaarassa rikkoa tämän asetuksen vaatimuksia, myös stressikausina, sen on välittömästi ilmoitettava asiasta toimivaltaiselle viranomaiselle ja toimitettava ilman aiheetonta viivytystä asianomaiselle toimivaltaiselle viranomaiselle tarkka suunnitelma siitä, miten se aikoo täyttää vaatimukset pian uudelleen.

4. Kunnes tämän asetuksen ja asetuksen (EU) N:o 909/2014 vaatimuksia jälleen noudatetaan, arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on ilmoitettava 2 kohdassa tarkoitetuista vaatimuksista tapauksen mukaisesti vähintään päivittäin pankkipäivän päättyessä, jollei toimivaltainen viranomaisena anna lupaa harvempaan ilmoittamiseen ja pidempään määräaikaan arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan yksilöllisen tilanteen ja sen toiminnan laajuuden ja monimuotoisuuden perusteella.

5 alajakso

Julkistaminen*40 artikla***Julkistaminen**

Arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on vuosittain julkistettava kattava laadullinen ilmoitus, jossa eritellään, miten päivänsisäiset ja muut likviditeetirisikit mitataan sekä miten niitä seurataan ja hallitaan.

6 alajakso

Loppusäännökset*41 artikla***Siirtymäsäännökset**

1. Arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on yksilöitävä 36 artiklan 8 kohdan b alakohdan ii alakohdassa tarkoitetut tärkeät valuutat 12 kuukauden kuluttua pankkipalvelujen tyyppisten oheispalvelujen tarjoamista koskevan toimiluvan saamisen jälkeen.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun 12 kuukauden siirtymäajan aikana kyseisessä alakohdassa tarkoitetun arvopaperikeskuksen/pankkipalvelujentarjoajan on yksilöitävä asianomaiset 36 artiklan 8 kohdan b alakohdan ii alakohdassa tarkoitetut valuutat ottaen huomioon molemmat seuraavat seikat:

a) kunkin valuutan riittävän suuri suhteellinen osuus arvopaperikeskuksen toteuttamien vastikkeellisten toimitusohjeiden kokonaisarvosta laskettuna yhden vuoden ajalta;

▼B

- b) vaikutukset, joita sillä, ettei yksikään valuutta ole saatavilla, arvo-paperikeskusten/pankkipalvelujentarjoajien moitteettomaan toimintaan 36 artiklassa tarkoitetuissa useissa mahdollisissa eri stressiskenaarioissa.

42 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaiseen kaikissa jäsenvaltioissa.

▼B*LIITE*

Toiminnan hallittua lopettamista tai uudelleen organisoimista koskevat skenaariot

1. Skenaarion, jossa arvopaperikeskus ei pysty hankkimaan uutta pääomaa asetuksen (EU) N:o 909/2014 47 artiklan 1 kohdan vaatimusten noudattamiseksi, on katsottava käynnistävän arvopaperikeskuksen uudelleen organisoimisen, jos skenaariossa kuvatut tapahtumat johtaisivat siihen, että arvopaperikeskus jatkaa asetuksen (EU) N:o 909/2014 liitteessä olevan A jakson 3 kohdassa tarkoitettua arvopapereiden selvitysjärjestelmän ylläpitoa ja ainakin yhden asetuksen (EU) N:o 909/2014 liitteessä olevassa A jaksossa luetellun ydinpalvelun tarjoamista.
2. Skenaarion, jossa arvopaperikeskus ei pysty hankkimaan uutta pääomaa asetuksen (EU) N:o 909/2014 47 artiklan 1 kohdan vaatimusten noudattamiseksi, on katsottava käynnistävän arvopaperikeskuksen toiminnan hallitun lopettamisen, jos skenaariossa kuvatut tapahtumat johtaisivat siihen, että arvopaperikeskus ei ole enää asetuksen (EU) N:o 909/2014 2 artiklan 1 kohdan määritelmän mukainen.
3. Tämän asetuksen 7 artiklan a alakohdassa tarkoitettujen skenaarioiden on sisällettävä seuraavat arvioinnit:
 - a) uudelleen organisoimisen tapauksessa arvopaperikeskuksen on arvioitava se odotettavissa oleva kuukausien määrä, jota sen toiminnan uudelleen organisoiminen edellyttää;
 - b) toiminnan hallitun lopettamisen tapauksessa on arvioitava se odotettavissa oleva kuukausien määrä, jota toiminnan hallittu lopettaminen edellyttää.
4. Skenaarioiden on oltava oikeassa suhteessa arvopaperikeskuksen liiketoiminnan luonteeseen, kokoon ja sidoksiin muihin laitoksiin ja rahoitusjärjestelmään, sen liiketoiminta- ja rahoitusmalleihin, toimintaan ja rakenteeseen sekä mahdollisiin todettuihin heikkouksiin tai puutteisiin. Skenaarioiden on perustuttava tapahtumiin, jotka ovat poikkeuksellisia mutta mahdollisia.
5. Kehittäessään näitä skenaarioita arvopaperikeskuksen on otettava huomioon molemmat seuraavista tilanteista:
 - a) skenaariossa ennakoitujen tapahtumien uhkaisu johtaa arvopaperikeskuksen toiminnan uudelleen organisoimiseen;
 - b) skenaariossa ennakoitujen tapahtumien uhkaisu johtaa arvopaperikeskuksen toiminnan hallittuun lopettamiseen.
6. Asetuksen (EU) N:o 909/2014 47 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua, arvopaperikeskuksen uudelleen organisoimista tai sen toiminnan hallittua lopettamista koskevan suunnitelman on sisällettävä kaikki seuraavat skenaariot (”laitoskohtaiset tapahtumat”):
 - a) merkittävien vastapuolten kaatuminen;
 - b) laitoksen tai konsernin maineen vahingoittuminen;
 - c) vakava likviditeetin ulosvirtaus;
 - d) haitalliset hinnannuutokset varoissa, joilla on pääasiallinen vaikutus laitokseen tai konserniin;
 - e) suuret luottotappiot;
 - f) vakava operatiivisesta riskistä aiheutuva tappio.

▼B

7. Asetuksen (EU) N:o 909/2014 47 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettun, arvopaperikeskuksen uudelleen organisoimista tai sen toiminnan hallittua lopettamista koskevan suunnitelman on sisällettävä kaikki seuraavat skenaariot ("järjestelmän laajuiset tapahtumat"):
- a) merkittävien vastapuolten kaatuminen, joka vaikuttaa rahoitusalan vakauteen;
 - b) saatavilla olevan likviditeetin väheneminen pankkien välisillä lainamarkkinoilla;
 - c) lisääntynyt maariski ja yleinen pääomapako sellaisesta maasta, jossa laitoksella tai konsernilla on merkittävää toimintaa;
 - d) varojen haitalliset hinnannuutokset yhdellä tai useammilla markkinoilla;
 - e) makrotaloudellinen laskukausi.